

KAUPAN LIITTO

Handelns utsikter 2022

Jaana Kurjenoja

Innehåll

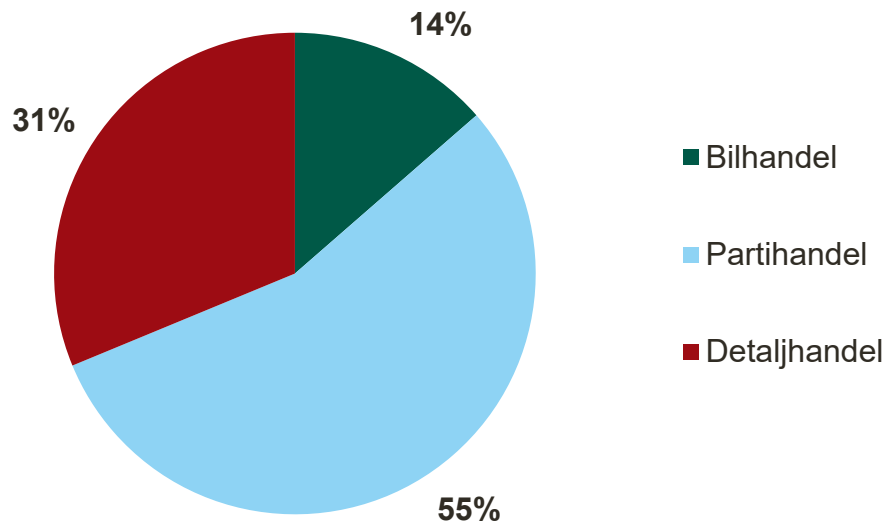
Allmänt om handel	2
Konsumenternas och detaljhandelns förväntningar på den närmaste framtiden	13
Omsättningens utveckling i början av 2020	27
Sysselsättningsutvecklingen inom detaljhandeln	35
Handelns investeringar	42
Omsättning och sysselsättning inom detaljhandeln 2020–2022	49
Vad händer om en ny våg av coronaviruset slår till på hösten?	54

Allmänt om handel

Handelns försäljning 2019

Omsättning 2019 tot. 127 miljarder euro (innehåller inte mervärdesskatt)

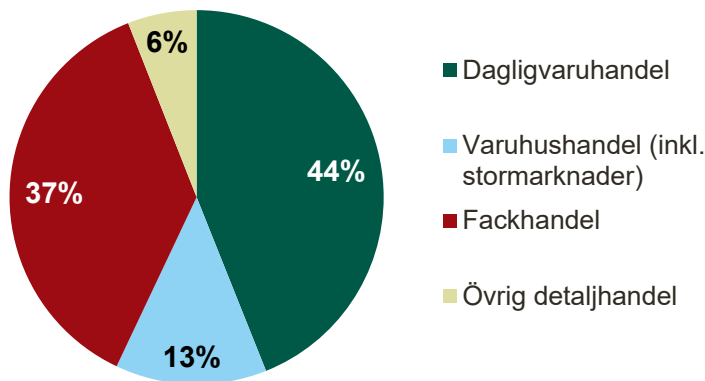

Källa: Handelns euroestimater, Statistikcentralen.

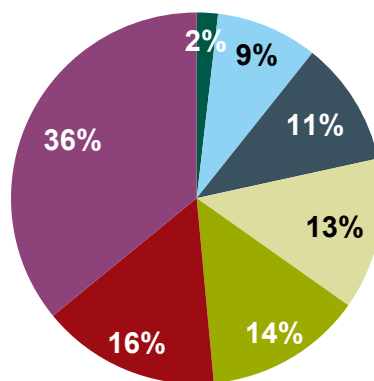
Detalj- och partihandelns omsättning

Innehåller inte mervärdesskatt, innehåller inte bilhandel

Detaljhandelns omsättning 2019
tot. 39,8 md euro

Partihandelns omsättning 2019
Tot. 70,3 md euro

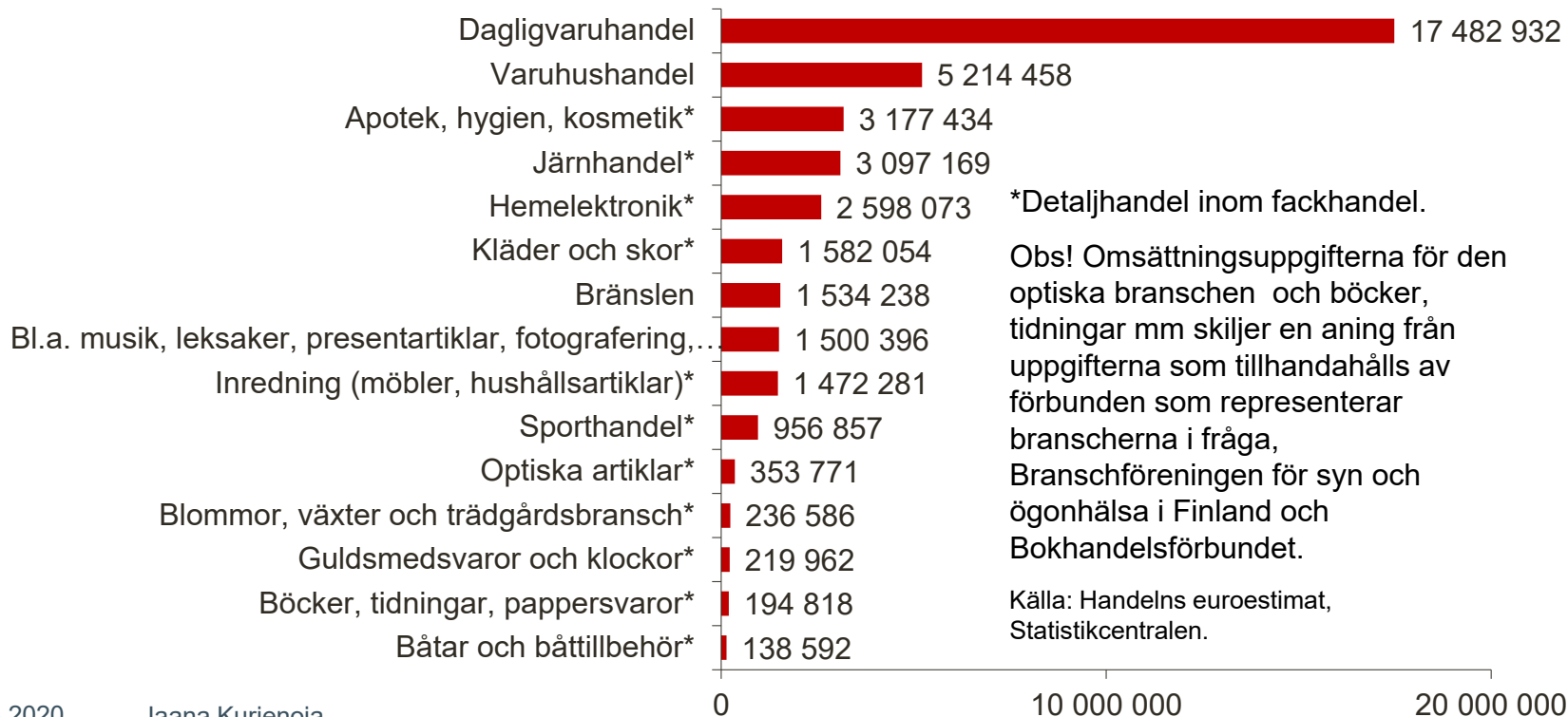

- Partihandel med jordbruksvaror och levande djur
- Partihandel med informations- och kommunikationsutrustning
- Övrig partihandel (icke specialiserad partihandel, allmän partihandel)
- Partihandel med hushållsvaror
- Partihandel med andra maskiner och annan utrustning
- Partihandel med livsmedel, drycker och tobak
- Annan specialiserad partihandel (råvaror, bränslen, kemiska produkter, byggmaterial, järnhandelsvaror, andra insatsvaror osv.)

Källa: Handelns euroestimater, Statistiska centralbyrån.

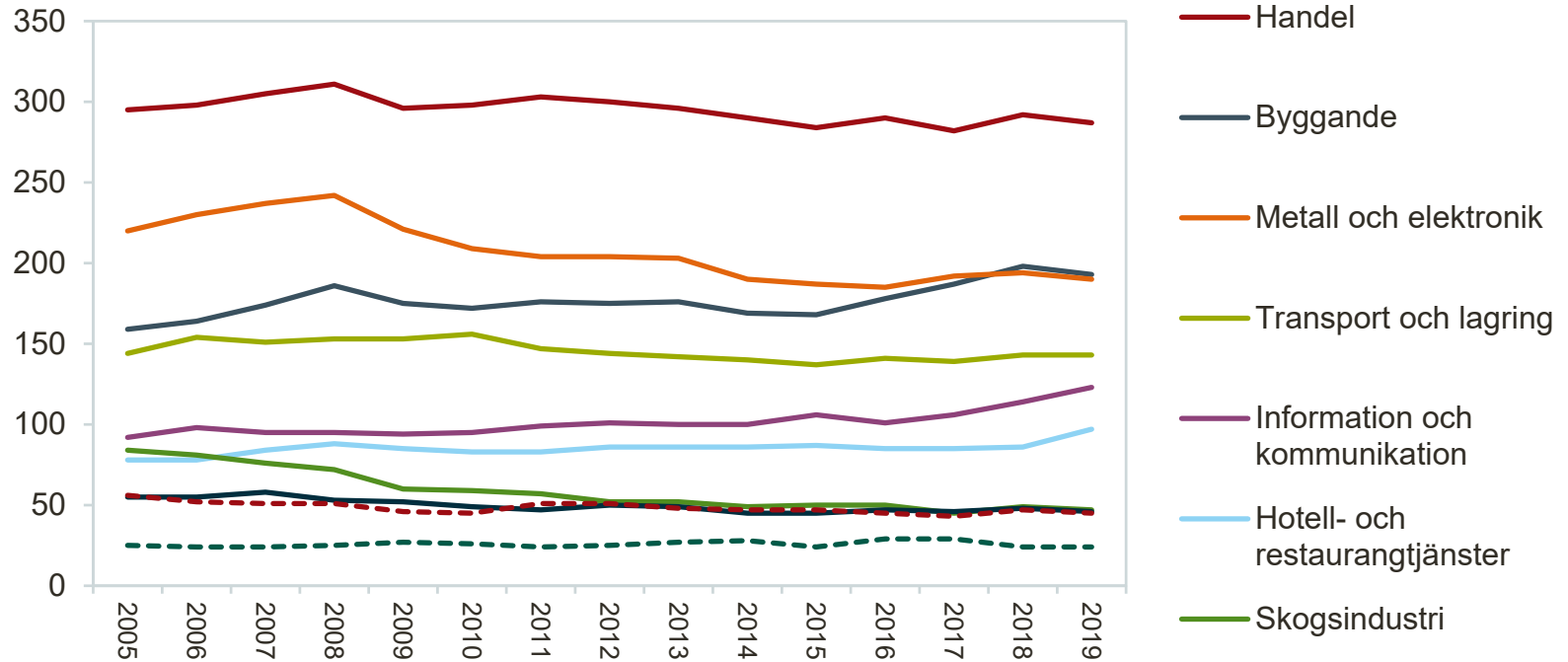
Detaljhandels undersektorer

Detaljhandels omsättning tot. 39,8 miljarder (exkl. moms) euro 2019
1 000 euro

Handeln sysselsätter flest inom näringslivet

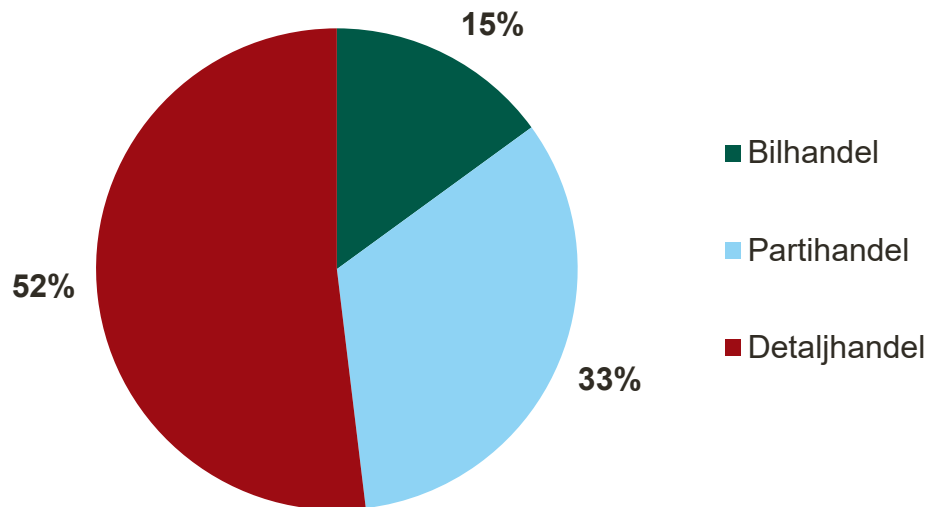
1 000 personer

Källa: Arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen.

Sysselsatta inom handeln 2019

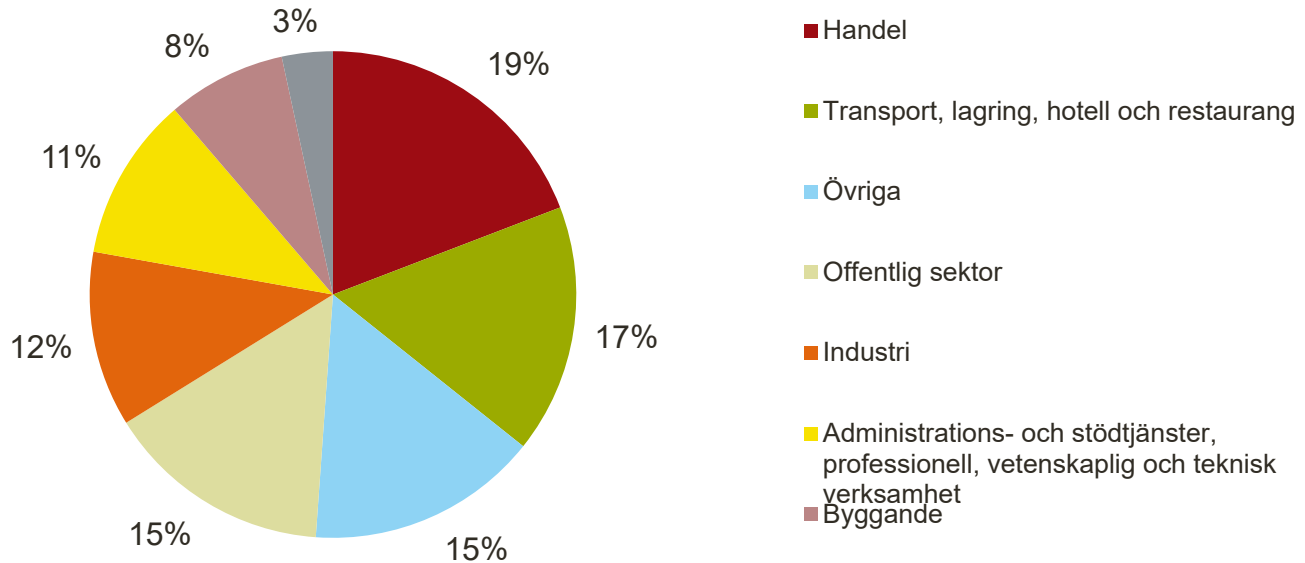
Sammanlagt 287 000 sysselsatta

Källa: Arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen.

Handeln sysselsätter unga

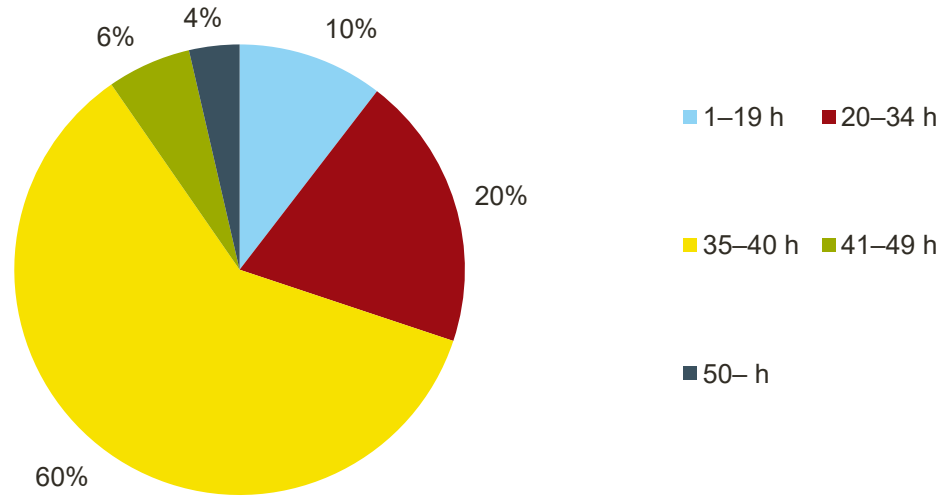
Under 25-åringar som är sysselsatta branschvis 2019

Källa: Sysselsättning och arbetslöshet 2019, Arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen.

Fördelningen av löntagarnas arbetstimmar inom handeln 2019

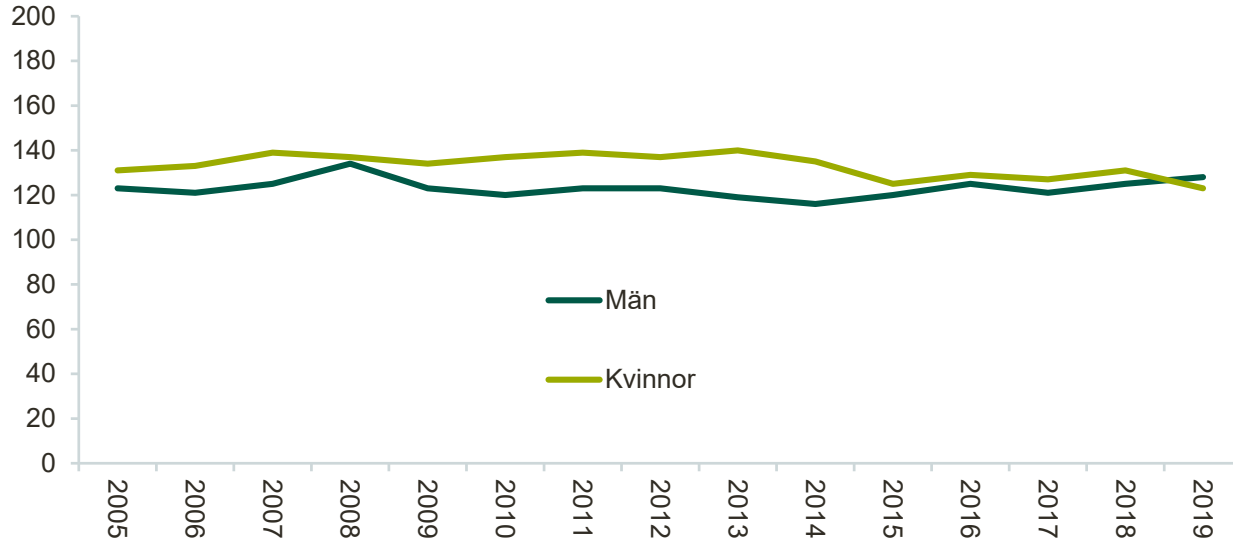
Enligt den ordinarie veckoarbetstiden i huvudsysslan

Källa: Sysselsättning och arbetslöshet 2019, Arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen.

- 70 procent av löntagarna inom handeln arbetar minst 35 veckoarbetstimmar, bland alla löntagare var motsvarande andel 80 procent.
- Strax under fyra procent av de sysselsatta inom handeln och knappt fem procent av alla sysselsatta har även någon bisyssla.

Könsfördelning av löntagarna inom handeln

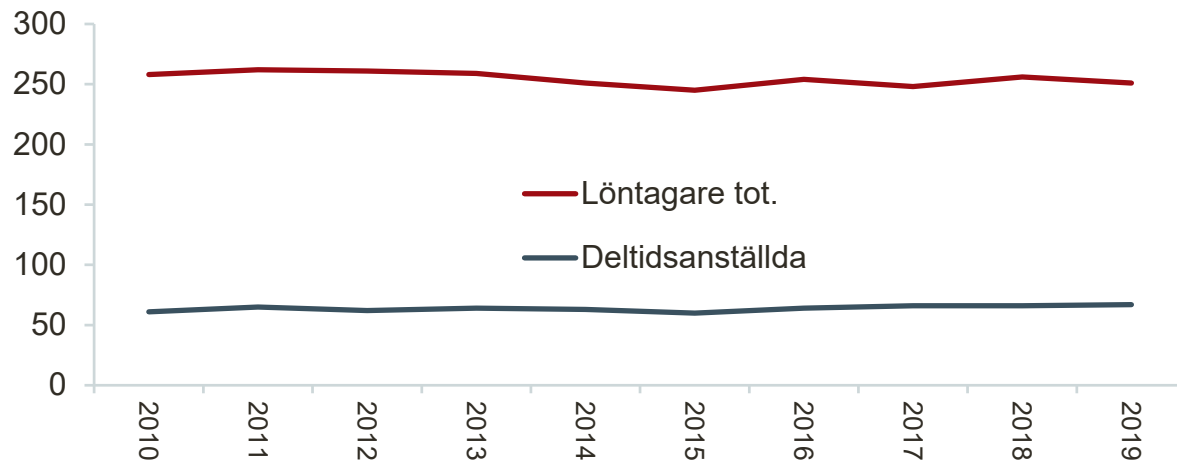

Källa: Sysselsättning och arbetslöshet 2019, Arbetskraftsundersökning 2019, Statistikcentralen.

- Andelen kvinnor bland löntagarna inom handeln är 49 procent och bland alla löntagare 51 procent.
- Andelen kvinnor bland löntagarna inom den privata sektorn är 41 procent och bland löntagarna inom den offentliga sektorn 71 procent.

Handeln sysselsätter ett stort antal deltidsanställda, även om merparten är heltidsanställda

Deltidsanställda* löntagare inom handeln
1 000 personer

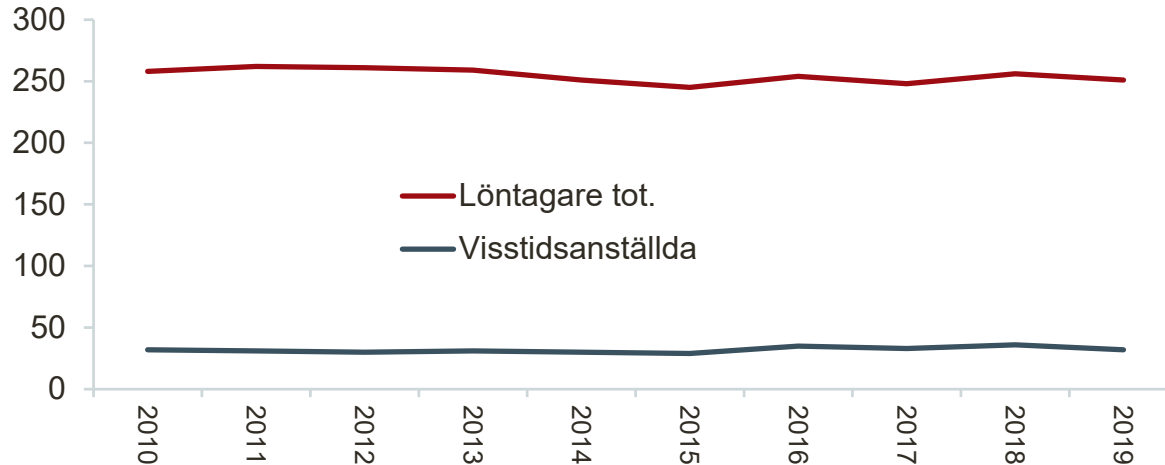
Källa: Sysselsättning och arbetslöshet 2019, Arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen..

* Deltidsanställd enligt löntagarens egen anmälan.

- Handeln sysselsätter 19 procent av alla deltidsanställda löntagare.
- Av löntagarna inom handeln är 27 procent deltidsanställda.
- Av löntagarna inom den privata sektorn är 18 procent deltidsanställda.
- Av alla löntagare är 16 procent deltidsanställda.

Anställningsförhållandena inom handeln är fasta

Visstidsanställda löntagare inom handeln
1 000 personer

Källa: Sysselsättning och arbetslöshet 2019, Arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen.

- Handeln sysselsätter 9 procent av alla visstidsanställda löntagare.
- Av löntagarna inom handeln är 13 procent visstidsanställda.
- Av löntagarna inom den privata sektorn är 13 procent visstidsanställda.
- Av alla löntagare är 16 procent visstidsanställda.

Konsumenternas och detaljhandelns förväntningar på den närmaste framtiden

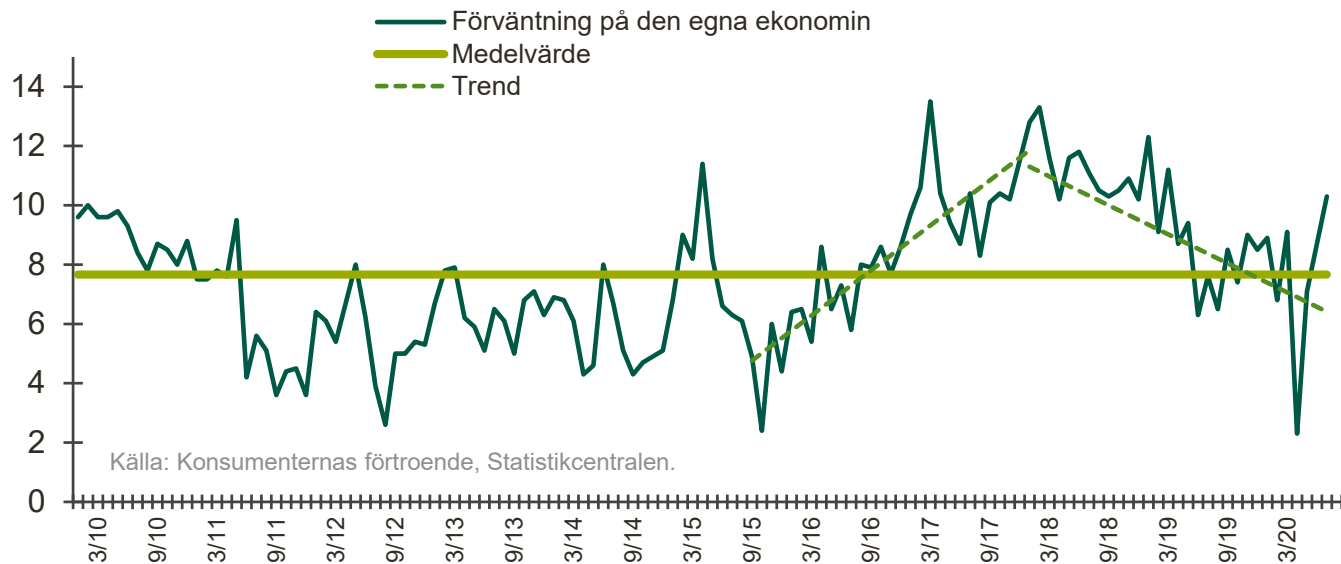

Konsumenternas förväntningar på den närmaste framtiden

- Konsumentindikatorer som är väsentliga för detaljhandeln och partihandeln som betjänar konsumenttjänsterna är konsumenternas förväntningar gällande sitt eget hushåll för det kommande året samt förväntningarna angående den egna sysselsättningssituationen. Särskilt indikatorn om arbetslöshetshotet är viktig, eftersom osäkerheten om den egna sysselsättningen kan utlösa ett beredskapssparande.
 - Konsumenternas förväntningar både om det egna hushållet och sysselsättningen sjönk dramatiskt i april. Förväntningarna angående den egna ekonomiska situationen har återhämtat sig till nivån i början av året, men arbetslöshetshotet ser man fortfarande pessimistiskt på.
 - Osäkerheten om det kommande syns klart i det upplevda arbetslöshetshotet. Fastän synen på den egna ekonomiska situationen är relativt positiv, upplevs rädsla för arbetslöshet även för egen del.
 - Om epidemin återigen förvärras eller rädslan om dess förvärrande sprids kan verkningarna på konsumtionen vara stora, även om stängningar gällande sektorer och företag i likhet med förra vårens inte skulle föreskrivas.

Konsumenternas förväntningar på sin egen ekonomi har återställts

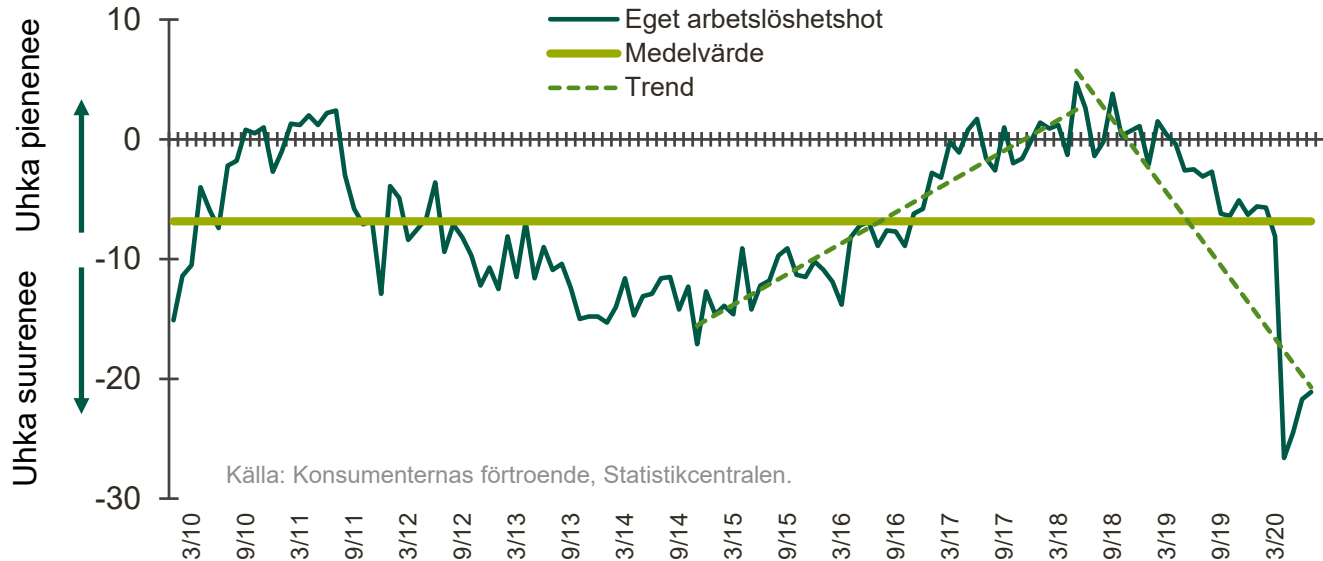
Konsumenternas förväntningar på sin egen ekonomi under nästa år, saldotal

Den nedåtgående trenden för konsumenternas förväntningar jämnade ut sig och vände till och med lite uppåt från och med förra sommaren. Den spirande förbättringen av förväntningarna sjönk dramatiskt i april, men har igen återställts till nivån vid årsskiftet 2019–2020.

Konsumenternas osäkerhet syns i rädsla för arbetslöshet

Konsumenternas erfarenhet av den egna rädslan för arbetslöshet, saldotal

Källa: Konsumenternas förtroende, Statistikcentralen.

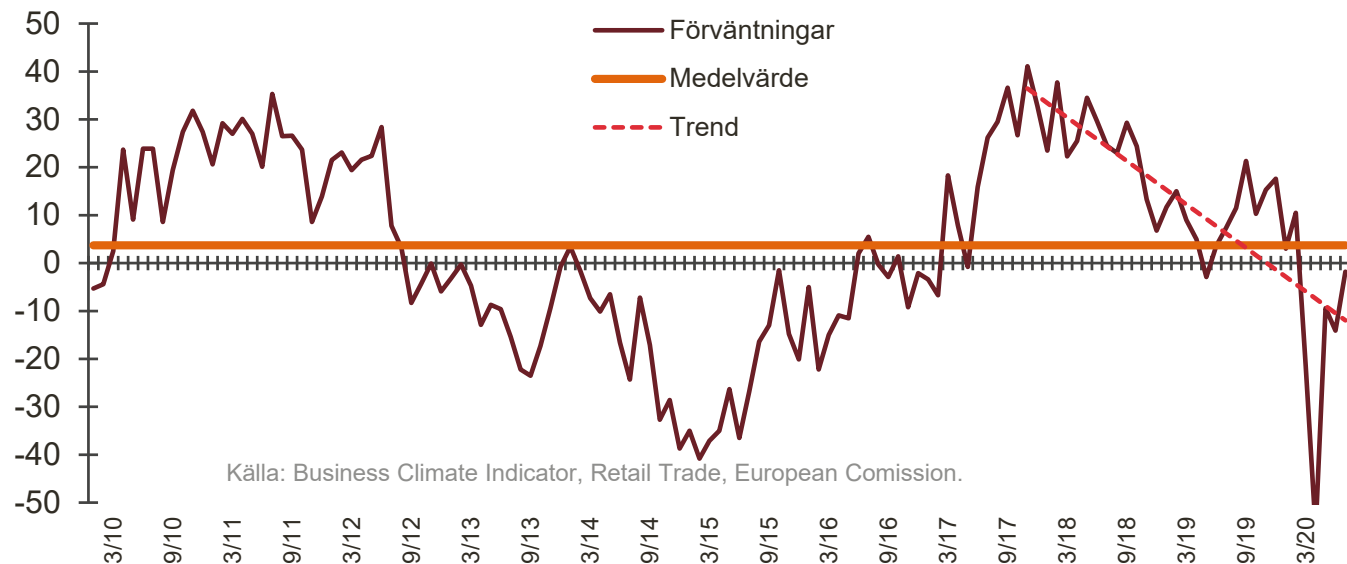
Konsumenternas förväntningar angående arbetslöshetsshotet gällande dem själva blev trendmässigt sämre under de senaste två åren, fastän sysselsättningen samtidigt blev bättre. Förväntningarna försvagades kraftigt i april och har inte återställts till positivare på samma sätt som förväntningarna angående det egna hushållet.

Detaljhandelns försäljningsförväntningar för den närmaste framtiden

- Detaljhandelns försäljningsförväntningar för de följande tre månaderna sjönk redan i mars och försvagades ytterligare i april. Försäljningsförväntningarna har nu repat sig efter bottenläget i april, men hålls ändå på en klart lägre nivå än slutet av 2019.
 - Försäljningsförväntningarnas avtagande trend hade börjat redan i slutet av 2017, när den ekonomiska tillväxten först var på avtagande.
 - Dagligvaruhandelns försäljningsförväntningar har inte sjunkit på samma sätt som bruksvaruhandelns och fackhandelns. Efter nedgången i mars–april har dagligvaruhandelns försäljningsförväntningar återgått till nivån i början på året och blivit bättre än medeltalet för 2010-talet.
 - Även bruksvaruhandelns försäljningsförväntningar har stigit sedan nedgången i april, men är ändå klart svagare än medeltalet. Inom bruksvaruhandelns finns det branscher där försäljningen ökat under våren och sommaren, och samtidigt branscher vars förlorade omsättning har varit mycket stor. Svaga försäljningsförväntningar avspeglar även osäkerheten om höstens situation och epidemins framskridande.
- I Tyskland, Sverige och Finland är försäljningsförväntningarna inom detaljhandeln svagare än i början av året, även om de har återhämtat sig sedan april.
 - I Tyskland har försäljningsförväntningarna återhämtat sig närmare utgångsnivån i januari–februari.

Detaljhandelns försäljningsförväntningar för de tre följande månaderna

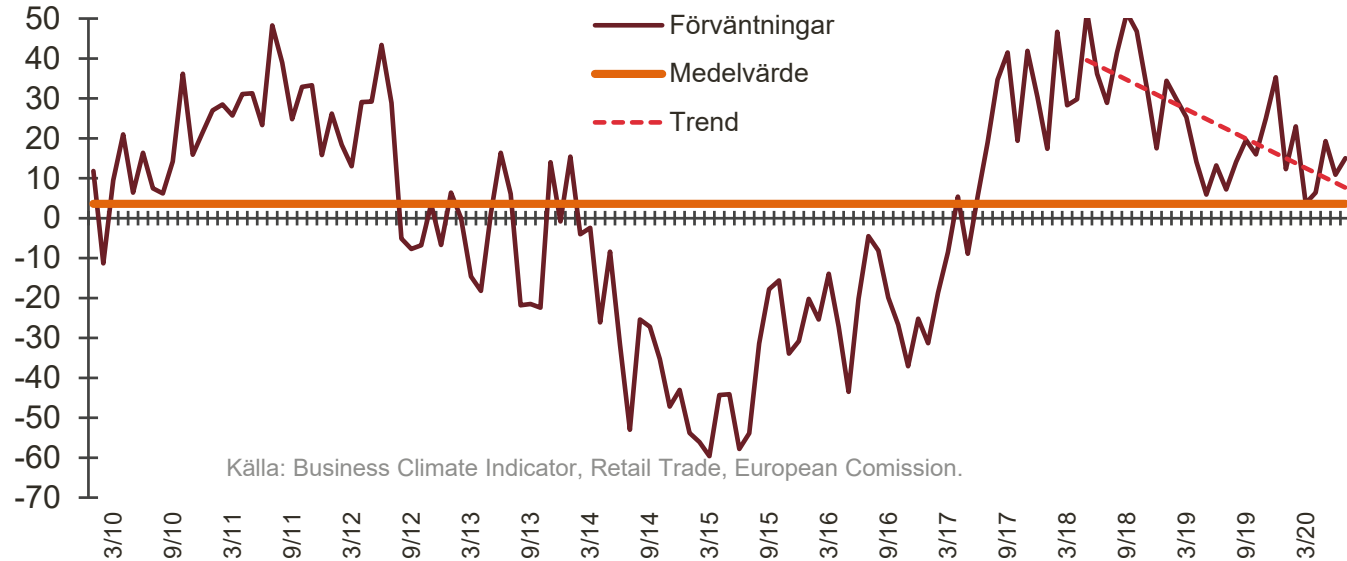
Detaljhandelsföretagens förväntningar på sin egen omsättning för de tre följande månaderna
Säsongsutjämnat saldtal

Detaljhandelsföretagens försäljningsförväntningar har sjunkit trendmässigt sedan slutet av 2017. Försäljningsförväntningarna har stigit sedan nedgången under våren, men de är fortfarande lägre än medeltalet för 2010-talet. Trots den goda försäljningsutvecklingen under senvåren och sommaren är det tydligt att osäkerheten angående utvecklingen i höst oroar detaljhandeln.

Dagligvaruhandelns försäljningsförväntningar för de tre följande månaderna

Dagligvaruhandelsföretagens förväntningar på sin egen omsättning för de tre följande månaderna
Säsongsutjämnat saldot

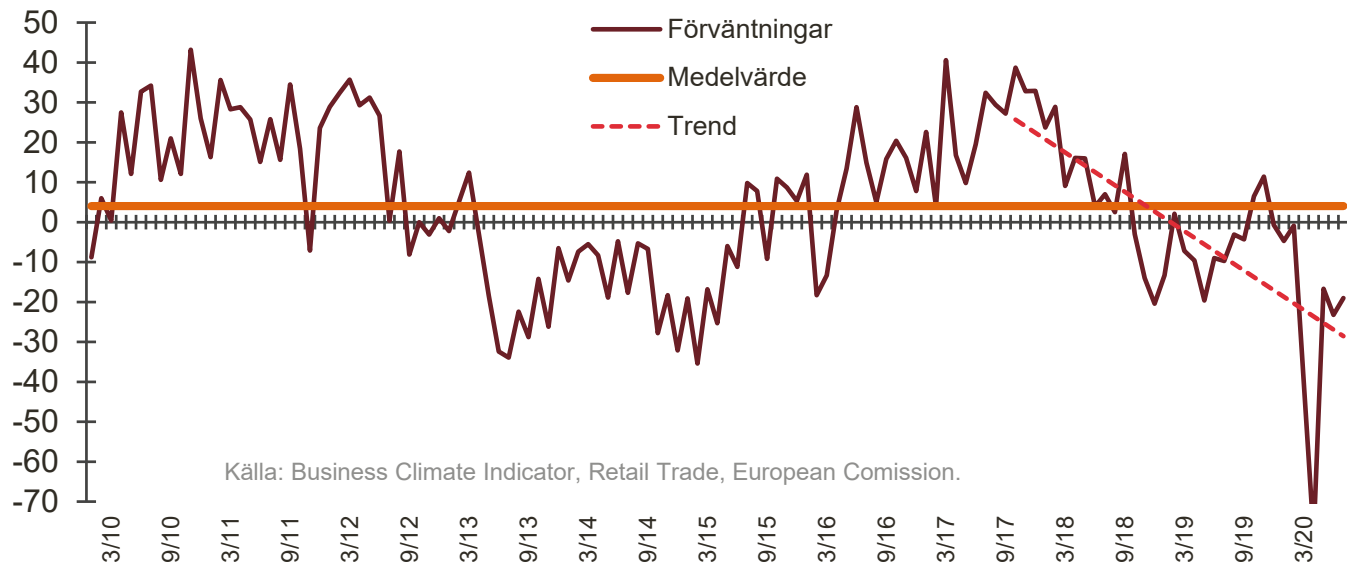

Dagligvaruhandelsföretagens försäljningsförväntningar har sjunkit trendmässigt sedan våren 2018, men är ändå högre än genomsnittet och har återhämtat sig till nivån i början av året.

Bruksvaruhandelns försäljningsförväntningar för de tre följande månaderna

Bruksvaruhandelsföretagens och fackhandelsföretagens förväntningar på sin egen omsättning för de tre följande månaderna

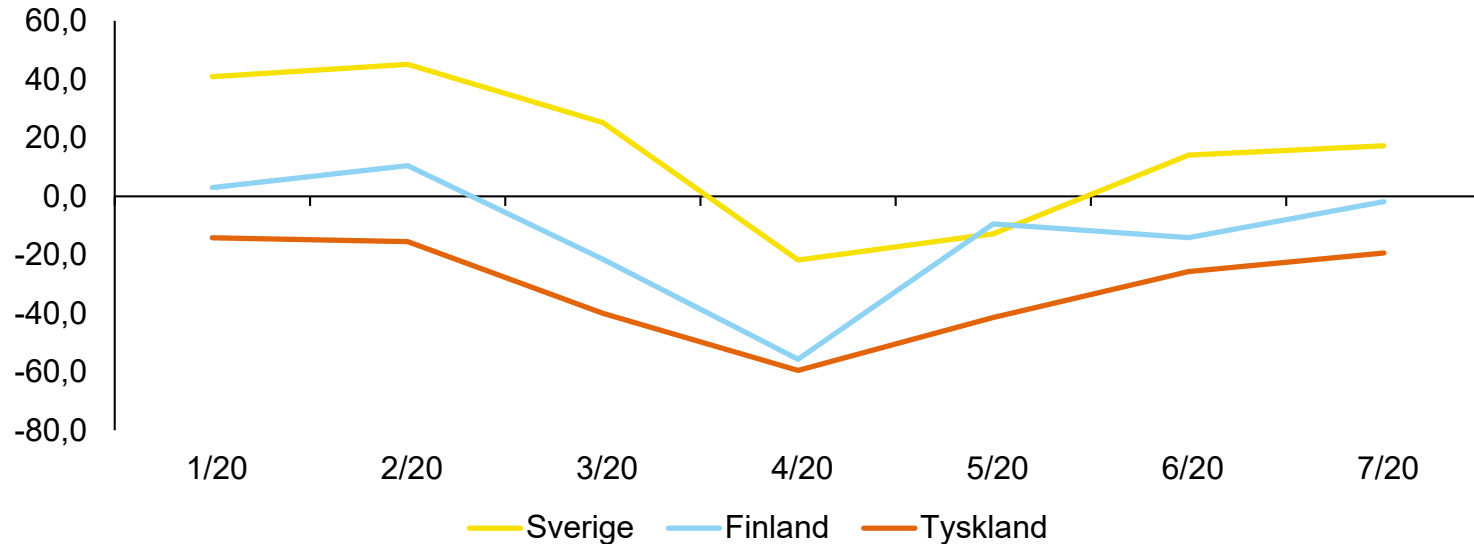
Säsongutjämnat saldototal

Bruksvaruhandelsföretagens och fackhandelsföretagens försäljningsförväntningar har sjunkit trendmässigt sedan slutet av 2018. Försäljningsförväntningarna återhämtade sig inte lika snabbt efter nedgången på våren som inom dagligvaruhandeln. Försäljningsförväntningarna är fortfarande klart under medeltalet för 2010-talet och nivån i början av året.

Detaljhandelns försäljningsförväntningar i Tyskland, Sverige och Finland

Detaljhandelsföretagens förväntningar på sin egen omsättning för de tre följande månaderna
Säsongsutjämnat saldtal

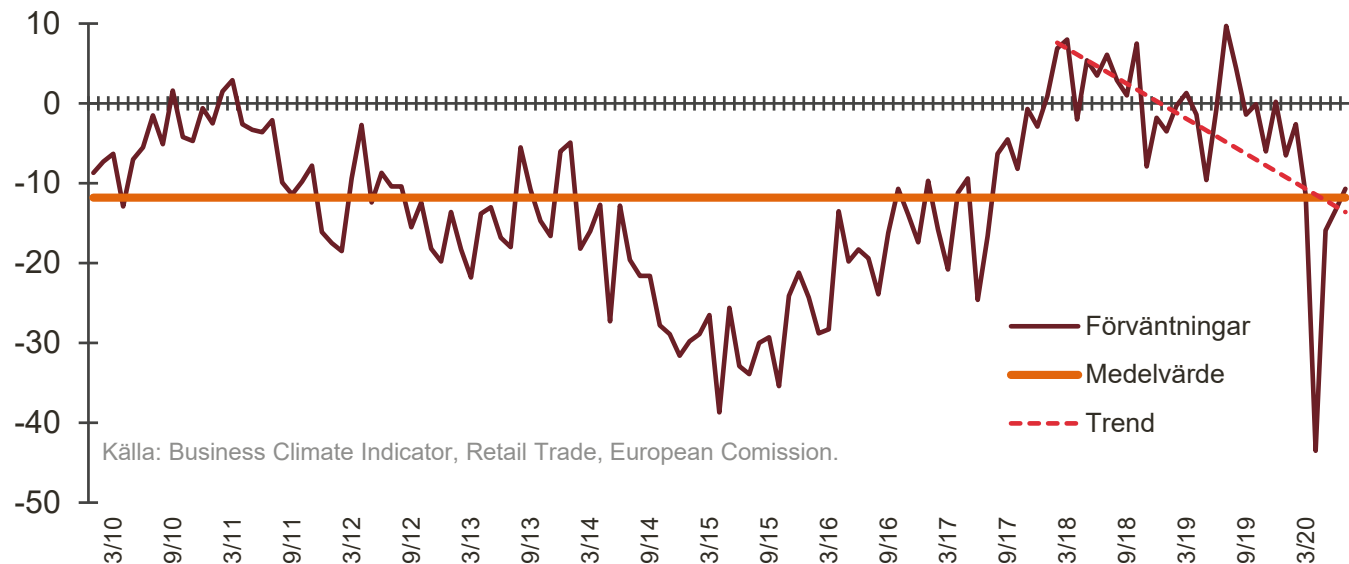
Osäkerheten om hösten syns i försäljningsförväntningarna i Tyskland, Sverige och Finland. Man har återhämtat sig från pessimismen i april, men förväntningarna är fortfarande svagare än i början av året.

Detaljhandelns personalförväntningar för den närmaste framtiden

- Även om detaljhandelns personalförväntningar har hämtat sig från nedgången i april–maj når de inte upp till förväntningarna i årsskiftet och januari–februari.
 - Dagligvaruhandelns sysselsättningsförväntningar har förblivit mycket stabila och har inte försvagats betydligt ens i mars–april. De är också bättre än medeltalet på lång sikt.
 - Förväntningarna inom bruksvaruhandeln och fackhandeln började försvagas redan i början av 2018, men sjönk dramatiskt i april. Den goda försäljningen under senvåren och försommaren inom vissa bruksvaruhandelsbranscher lyfte även personalförväntningarna ur den värsta gropen, men företagets sysselsättningsutsikter är fortfarande mycket svaga.
- Detaljhandelns personalförväntningar för de tre följande månaderna har utvecklats på ett väldigt likadant sätt i Tyskland, Sverige och Finland.
 - Förväntningarna på personalmängden är svagare än utgångsläget i januari–februari i alla tre länder.
 - Personalförväntningarna har i Finland återhämtat sig närmare utgångsläget i början av året

Detaljhandelns personalförväntningar för de tre följande månaderna

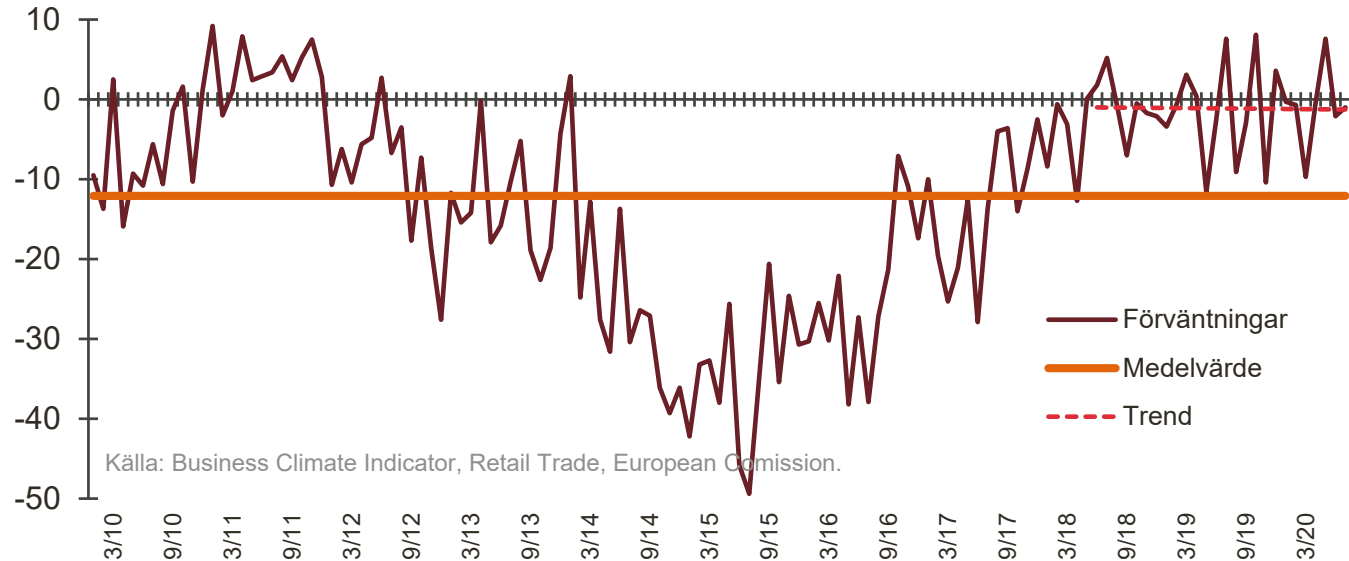
Detaljhandelsföretagens förväntningar på personalmängden för de tre följande månaderna
Säsongsutjämnat saldotal

Detaljhandelsföretagens förväntningar på tillväxten av sin personalmängd har återhämtat sig sedan den dramatiska nedgången på våren, men är lägre än 2018–2019.

Dagligvaruhandelns personalförväntningar för de tre följande månaderna

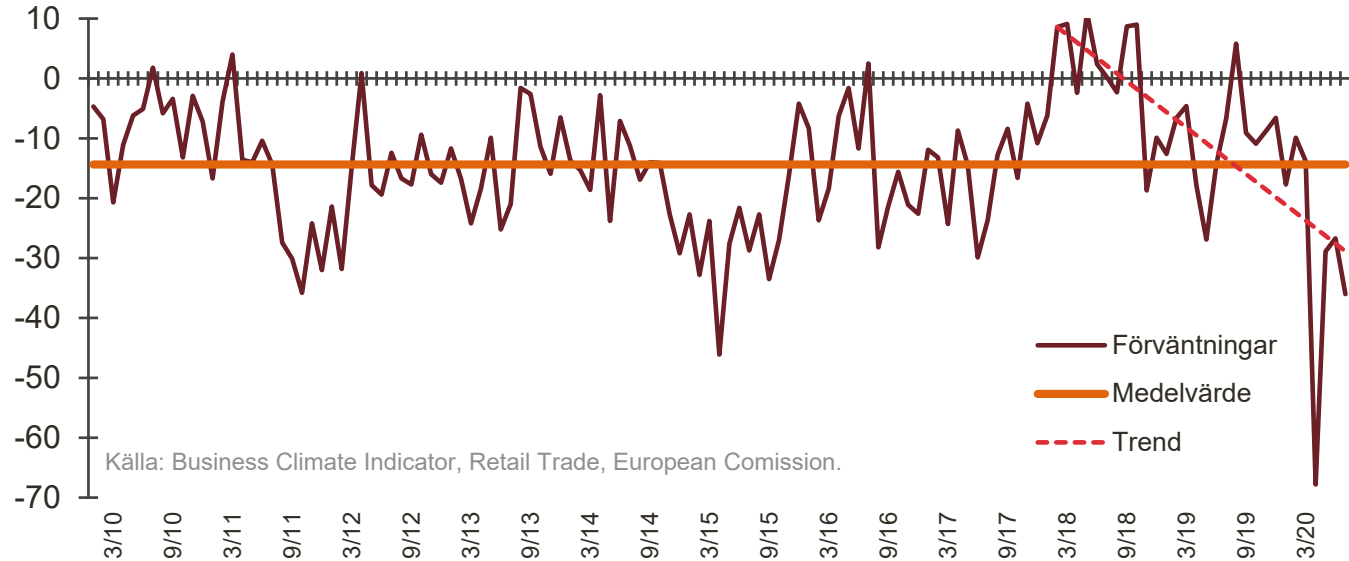
Dagligvaruhandelsföretagens förväntningar på personalmängden för de tre följande månaderna
Säsongsutjämnat saldototal

Dagligvaruhandelsföretagens förväntningar på sin personalmängd har förblivit mycket stabila under de senaste två åren.

Bruksvaruhandelns personalförväntningar för de tre följande månaderna

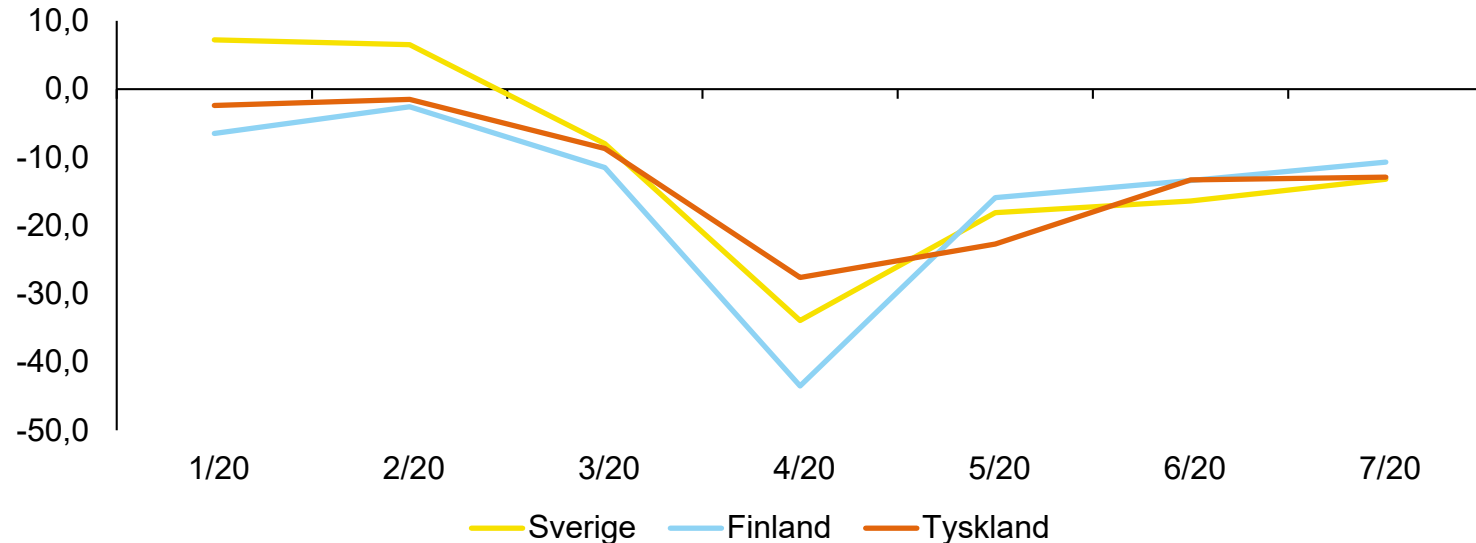
Bruksvaruhandelsföretagens och fackhandelsföretagens förväntningar på personalmängden för de tre följande månaderna
Säsongutjämnat saldototal

Bruksvaruhandelsföretagens och fackhandelsföretagens förväntningar på sin personalmängd har försvagats sedan början av 2018. De har förblivit dystra även i juni–juli, fastän de har stigit från talen i april.

Detaljhandelns personalförväntningar i Tyskland, Sverige och Finland

Detaljhandelsföretagens förväntningar på personalmängden för de tre följande månaderna
Säsongsutjämnat saldotal

I Tyskland, Sverige och Finland har detaljhandelsföretagens personalförväntningar varit svagare än i början av året fastän man återhämtat sig från nedgången i april.

Omsättningens utveckling i början av 2020

Detaljhandeln hade en motsägelsefull vår

- Den årliga tillväxten för detaljhandelns omsättning i euro var i januari–maj 2,5 procent och för omsättningens volym* 2,3 procent.
 - Detaljhandelns tillväxt var särskilt kraftig inom dagligvaruhandel (6,5 %), hemelektronik (8,2 %), järnhandel (9,2 %) och fackhandelsbranschen för blommor, växter och trädgård (9,7 %).
 - Inom järnhandeln inleddes en exceptionellt hård tillväxt redan i februari och den fortsatte hela våren. Tillväxten ökade på grund av såväl vädret som en ökad vistelse hemma och på stugan. Samma faktorer ökade även tillväxten för trädgårdsaffärerna och i maj växte deras omsättning rekordartat med 24 procent.
 - Hemelektronikförsäljningen har växt redan länge. Distansarbete och -studier samt en allmänt minskad rörlighet under coronakrisen satte fart på tillväxten inom elektronikförsäljningen.
 - Dagligvaruhandeln börja öka genast i januari och tillväxten fortsatte hela våren. I maj var dagligvaruhandelns årliga tillväxt (8,6 %) snabbast på tio år.
 - Enligt förhandsuppgifterna växte omsättningen i januari–juni med 3,4 procent och omsättningens volym* med 3,2 procent.
 - Enligt informella förhandsuppgifter har tillväxten för detaljhandelsbranscherna, som växte snabbt redan på våren, fortsatt bra även i juli.
- Mars och april är svarta för många fackhandels- och bruksvaruhandelsbransch, och för vissa har pinan fortsatt även i maj.
 - Mars slog hårt mot den optiska branschen, men i april–maj sjönk omsättningen i branschen över 60 procent från förra året. Även bokhandlarnas och guldsmedsaffärernas omsättning sjönk kraftigt i mars–maj.
 - I mars och maj reducerades omsättningen för fackhandeln med kläder och skor med nästan hälften och i april med nästan 70 procent. Förra året, innan corona, var utvecklingen av branschens omsättning positiv för första gången sedan 2012.
 - Omsättningen inom bruksvaruhandeln för inredning och hem samt sporthandeln sjönk klart i mars–april, men steg igen i maj.

* Omsättningen korrigerad med prisfluktuationer.

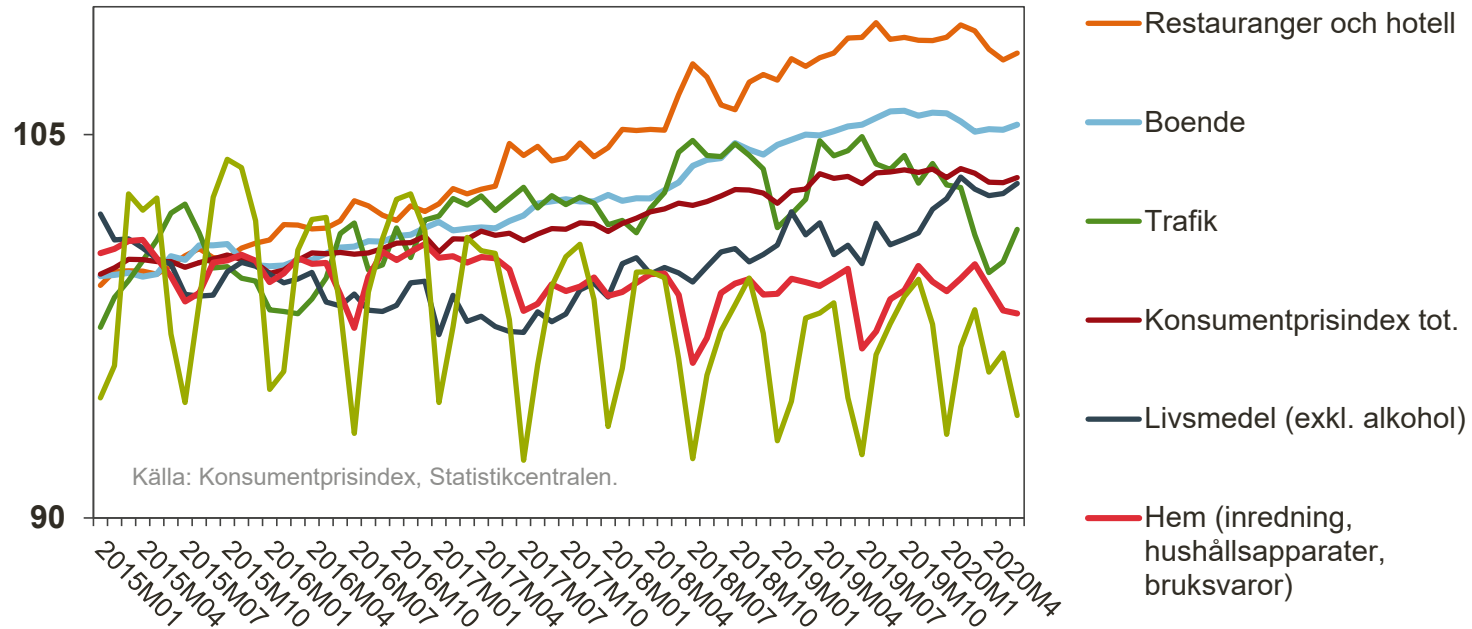
För en del av partihandeln kan det värsta vara framför

- Den årliga ändringen för partihandelns omsättning i eurobelopp var i januari–maj -4,6 procent och för omsättningens volym* -1,9 procent.
 - Minskningen i industrins nya beställningar har börjat avspeglas även på partihandelns siffror under senvåren. I maj reducerades omsättningen totalt med 14 procent jämfört med förra året.
 - Nedgången i partihandelns omsättning har påskyndats av sänkta partipriser både för inhemska och importerade varor under våren.
 - Även om partihandeln som bland annat betjänar industrin och restauranger har förlorat sin omsättning, har partihandeln för byggande, dagligvaruhandeln och till exempel informationsteknik växt.
- Industrins allt dystrare utsikter avspeglar sig på partihandeln med fördröjning och kan synas på allvar i partihandelns omsättning först på hösten.
- Lönesumman inom partihandeln började sjunka redan i april–maj efter tillväxten i början på året.

* Omsättningen korrigerad med prisfluktuationer.

Prishöjningar i andra branscher har tagit plats av många branscher inom detaljhandeln – Coronakrisens inverkan på priserna är tillsvidare tillfällig

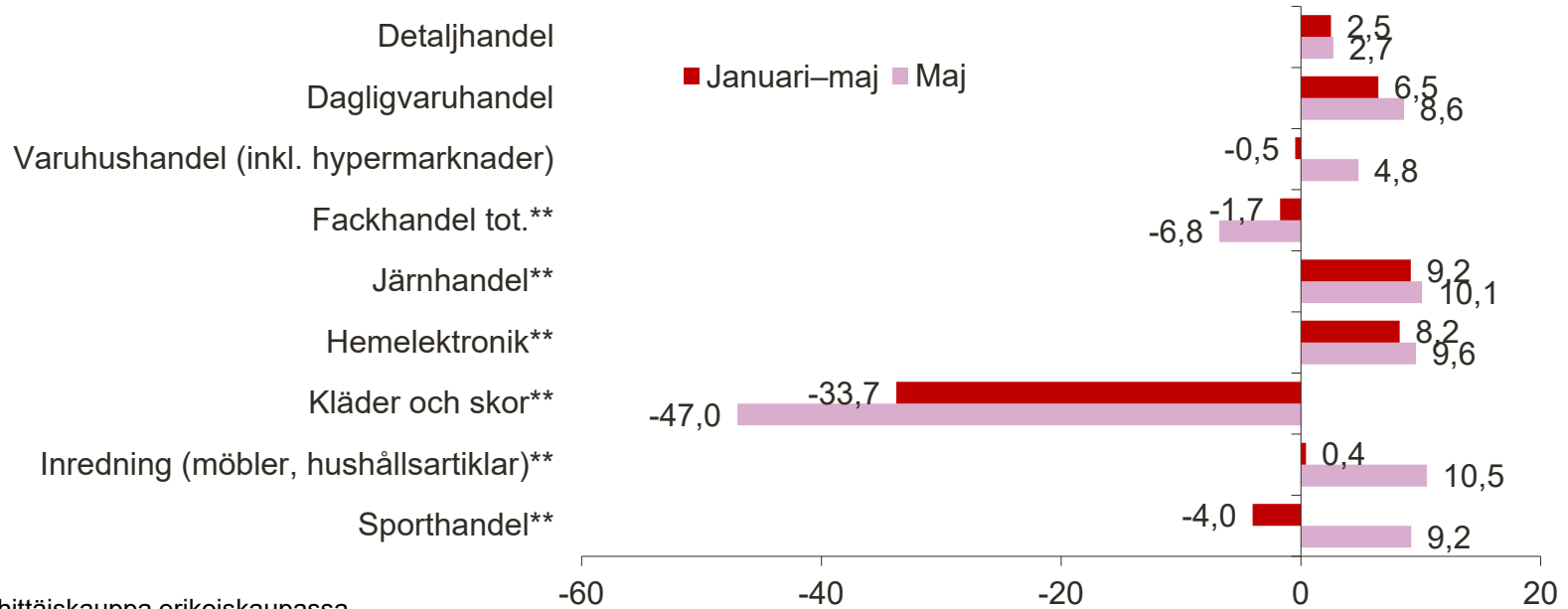
Konsumentprisindex 2015 = 100

Den årliga ändringen i omsättningen i de största branscherna inom detaljhandeln

Kumulativ årlig ändring för januari–maj och den årliga ändringen för maj 2019–2020, %

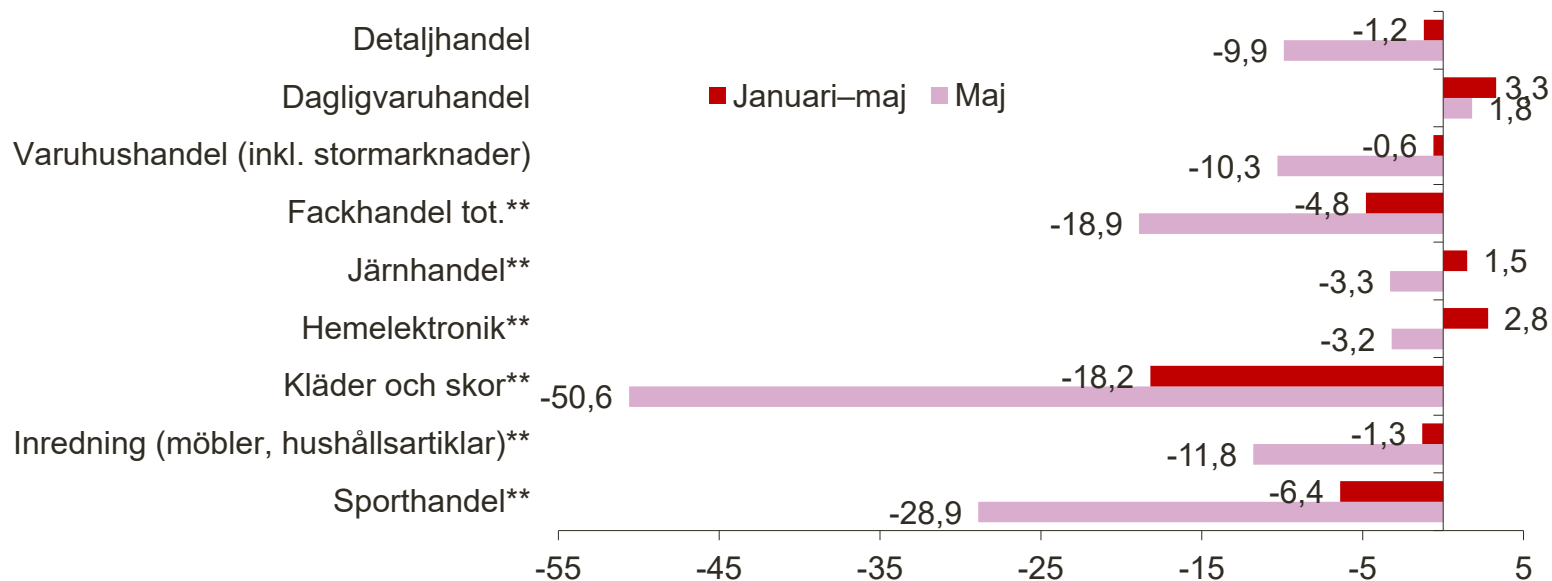

**Vähittäiskauppa erikoiskaupassa.

Källa: Handelns omsättningsgraf, Statistikcentralen.

Den årliga ändringen i lönesumman i de största branscherna inom detaljhandeln

Kumulativ årlig ändring för januari–maj och den årliga ändringen för maj 2019–2020, %

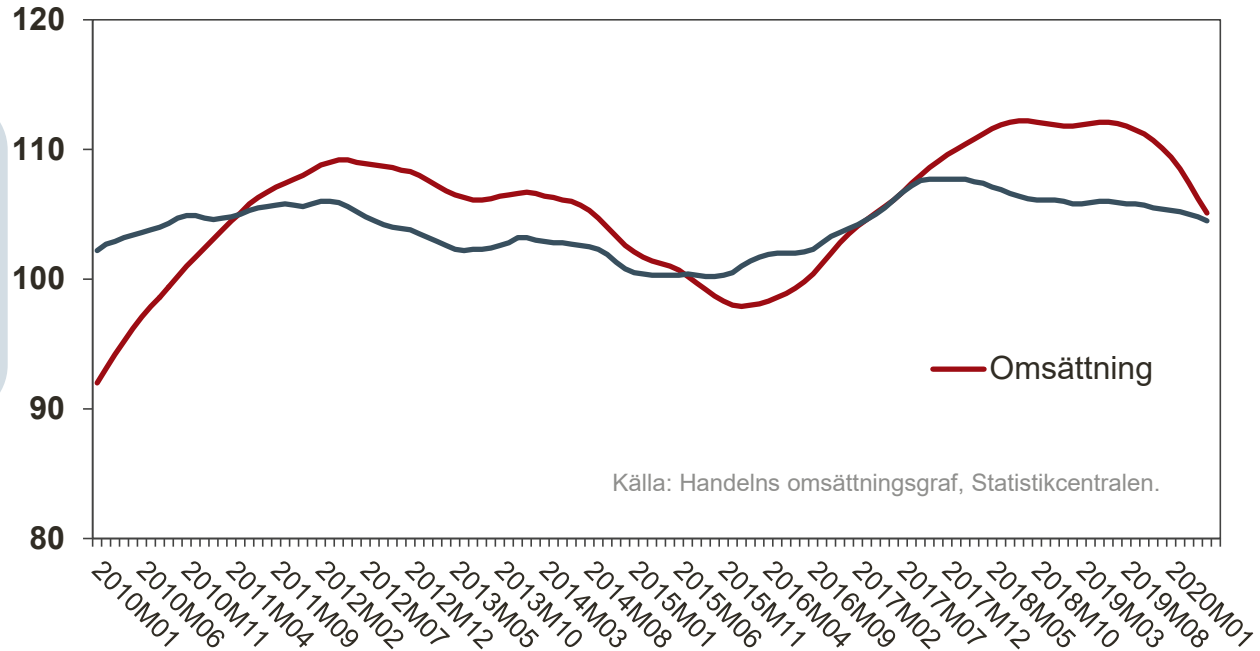
**Vähittäiskauppa erikoiskaupassa.

Källa: Lönesummagrafer branschvis, Statistikcentralen.

Trenderna för omsättningen och volymindexet för partihandeln

Indexen på månadsbasis, 2015 = 100

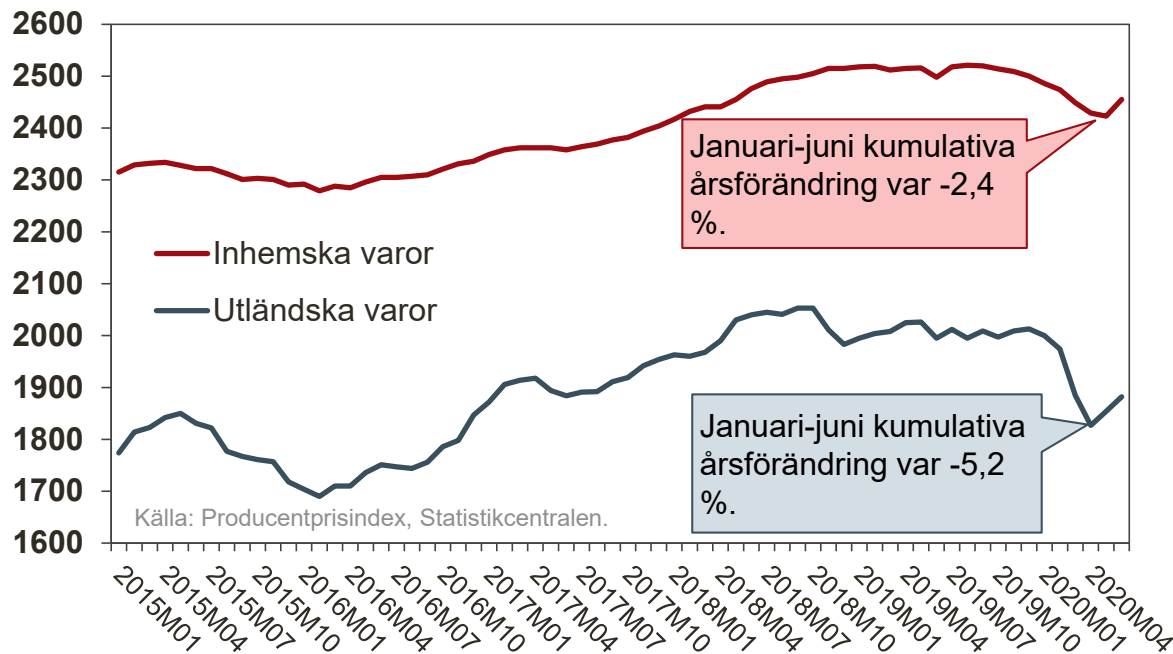
Trenden för partihandelns omsättning vände nedåt redan i slutet av förra året, men den nedåtgående trenden har förstärkts under våren.

Partipriser för inhemska och utländska varor

Partiprisindex 1949 = 100

Den årliga ändringen av partipriserna under januari-juni var -3,5 procent. Bland annat partipriserna för livsmedel sjönk cirka 0,7 procent och för energi cirka 19 procent.

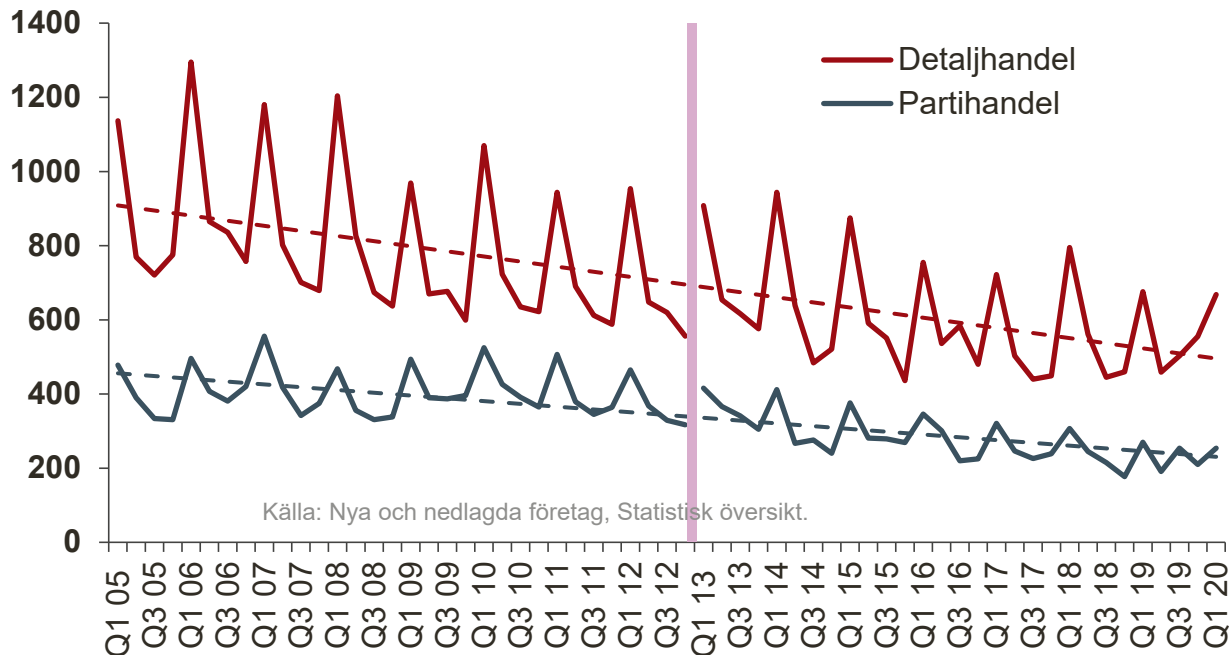

Sysselsättningsutvecklingen inom detaljhandeln

Grundandet av nya företag inom handeln har redan länge minskat – Coronakrisen kan göra utvecklingen mer markant

Antalet nya företag per kvartal

År 2019 fanns det 20 procent färre nya företag inom detaljhandeln och 35 procent färre nya företag inom partihandeln än år 2013. Inom hela ekonomin grundades det samtidigt 27 procent fler nya företag än år 2013.

I januari–mars 2020 minskade antalet nya företag inom partihandeln med 6 procent och inom detaljhandeln med en procent jämfört med året innan. Inom hela ekonomin växte antalet nya företag med 10 procent.

Det minskade antalet nya företag låser branschens utveckling och förnyelse.

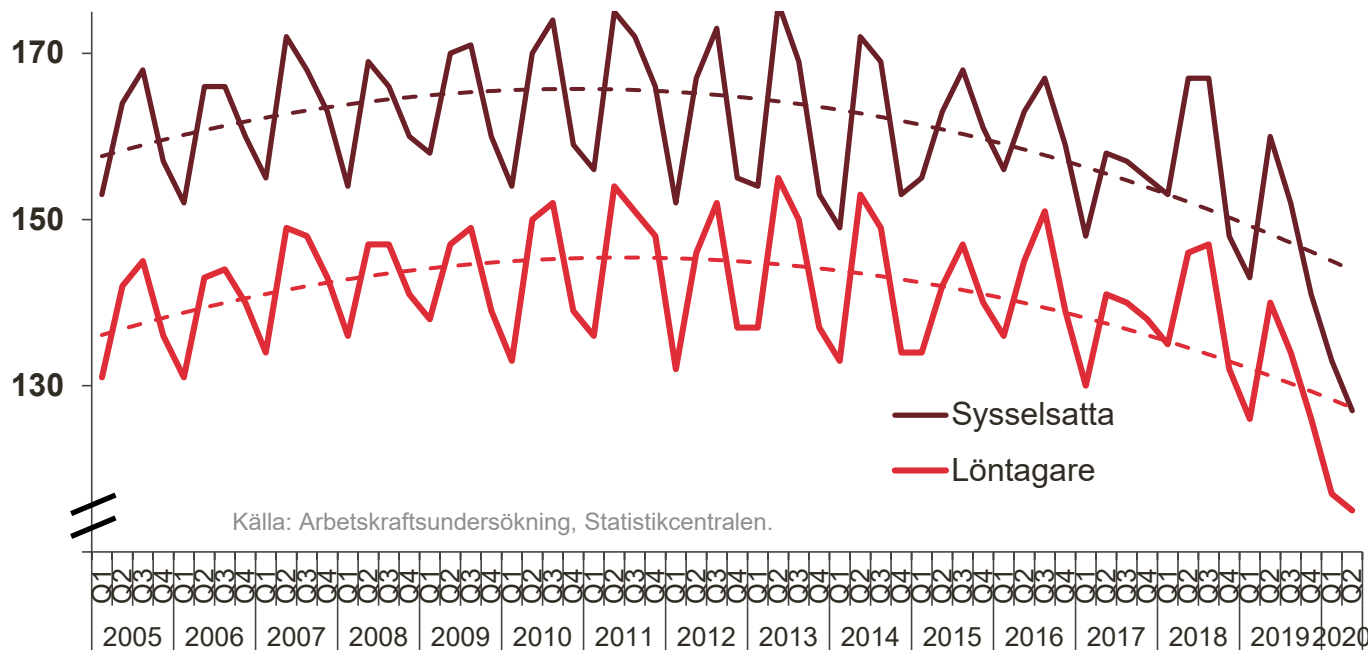
Obs! Det finns ett avbrott i statistiken över år 2013. Siffrorna för åren före 2013 är inte fullt jämförbara.

Den nedåtgående sysselsättningsutvecklingen inom detaljhandeln fortsätter

Antalet sysselsatta och löntagare inom detaljhandeln enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning

1 000 personer

Obs! De som är permitterade för mindre än tre månader statistikförs som sysselsatta

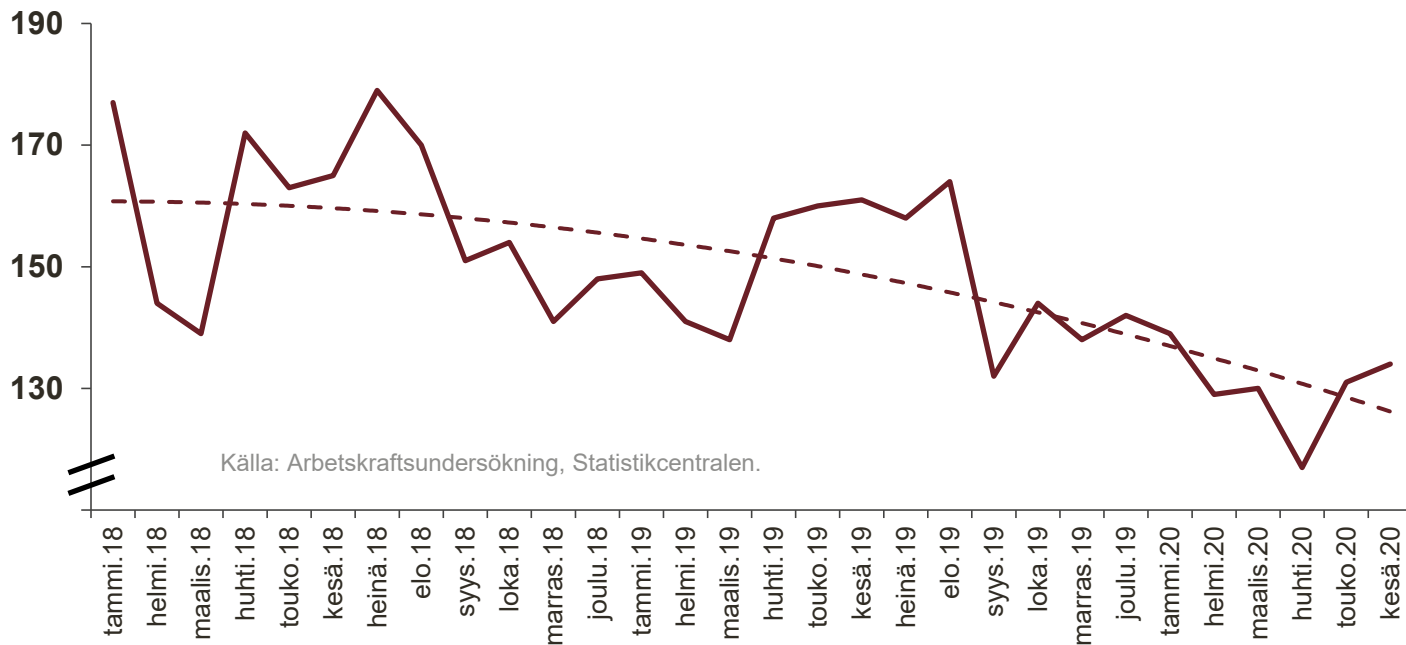
Den hårdnande inhemska och utländska konkurrensen såväl i fysiska butiker som på nätet samt behovet att vara kostnadseffektiv och effektivisera verksamheten minskar efterfrågan på arbetskraft på lång sikt.

Detaljhandelns nedåtgående sysselsättningstrend började 2012–2013 och förra året var sysselsättningen lägst på 15 år, trots att omsättningen ökade.

Under det första halvåret arbetade i medeltal 21500 sysselsatta färre inom detaljhandeln än under motsvarande tid förra året

Antalet sysselsatta inom detaljhandeln enligt Arbetskraftsundersökningen

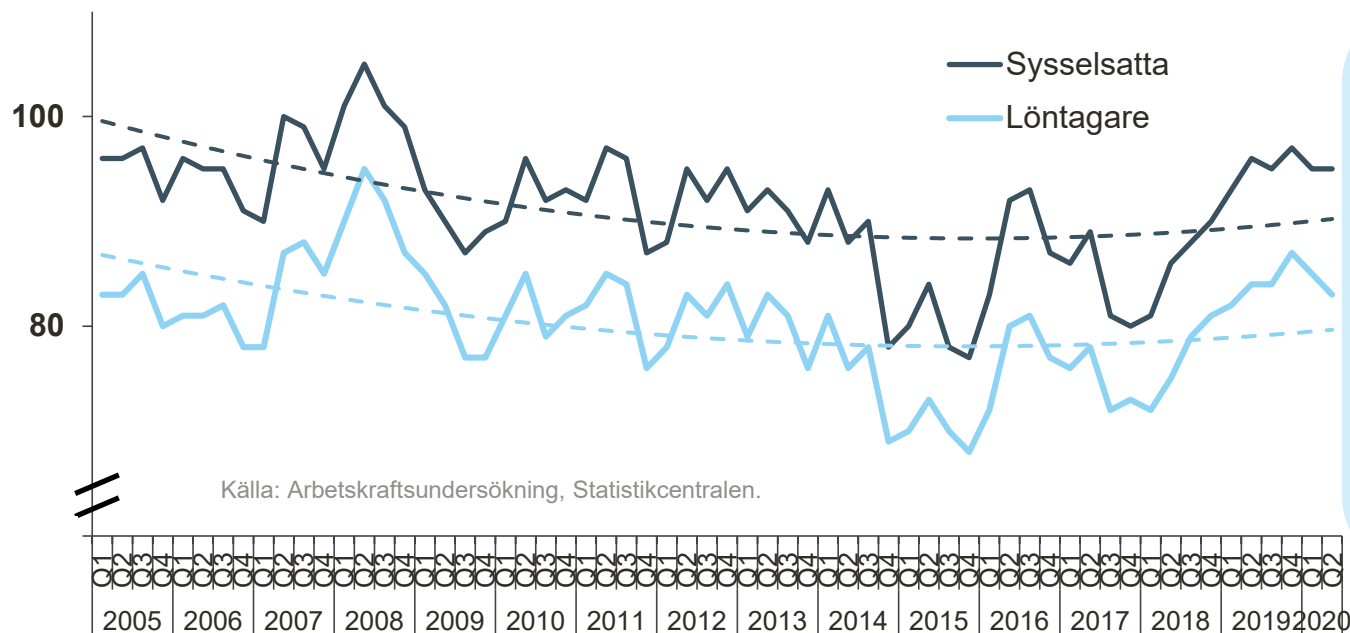
1 000 personer

Coronakrisen syns inte ännu i partihandelns sysselsättning – Den kraftiga konjunkturen inom byggandet har stött sysselsättningen

Antalet sysselsatta och löntagare inom partihandeln enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning
1 000 personer

Obs! De som är permitterade för mindre än tre månader statistikförs som sysselsatta

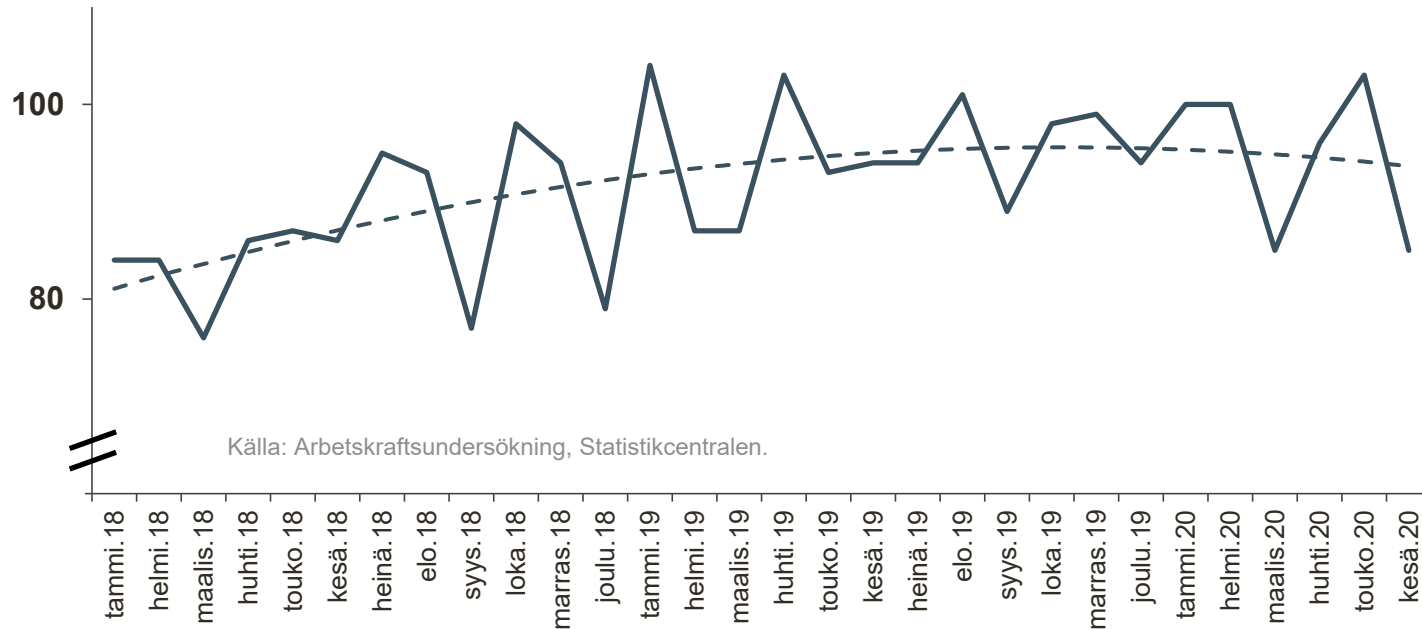

Inom partihandeln har digitalisering och internationell konkurrens gett fart åt minskningen av sysselsättningen efter finanskrisen. Högkonjunkturen och särskilt det ökade byggandet började vända utvecklingen mot tillväxt från och med 2016.

En stor del av coronakrisens verkningar syns först med fördröjning via industriproduktionen, byggandet och investeringar.

Sysselsättningstillväxten inom partihandeln verkar redan ha stannat av på månadsbasis

Antalet sysselsatta inom detaljhandeln enligt Arbetskraftsundersökningen,
1 000 personer

Källa: Arbetskraftsundersökning, Statistikcentralen.

Vad har hänt på arbetsmarknaden inom handeln?

- Den långa trenden inom arbetskraftsutvecklingen har börjat förändras: Utvecklingen av omsättningens volym har inte längre en lika stark inverkan på behovet av arbetskraft som tidigare.
 - Internationellt försöker företag kontrollera leveranskedjorna inom handeln bättre och korta ned dem. Sätt att söka skalfördelar är bl.a. kedjebildning, stora centrallager och inköpssamarbete.
 - Man tävlar om kunderna gränsöverskridande på alla kanaler.
 - Den internationella och inhemska konkurrensen inom såväl parti- som detaljhandeln har ökat behovet att effektivisera och skära ned kostnaderna även i Finland.
 - Automatiseringen och den digitala utvecklingen gör det möjligt att effektivisera och öka produktiviteten, och man behöver inte alltid öka mängden arbetskraft för att upprätthålla eller förbättra tjänsterna.
- Även om detaljhandels omsättning ökade förra året försvann 10 000 arbetsplatser från branschen. Minskningen i arbetsplatser fortsatte under det första kvartalet detta år, redan innan coronakrisen, och särskilt kraftig var den under andra kvartalet. Sysselsättningen har minskat framför allt inom fackhandeln.
- Inom partihandeln har framför allt den kraftiga konjunkturen inom byggandet höjt sysselsättningen under de två senaste åren. Permitteringar och färre rekryteringar av säsongsarbetare och praktikanter än tidigare vände partihandelns lönesumma nedåt redan i april. Det verkar som om sysselsättningstillväxten nu är i en brytning och vänder troligtvis nedåt under sommaren och hösten när industrins minskade beställningsmängder börjar avspegla sig även i partihandeln.

Handelns investeringar

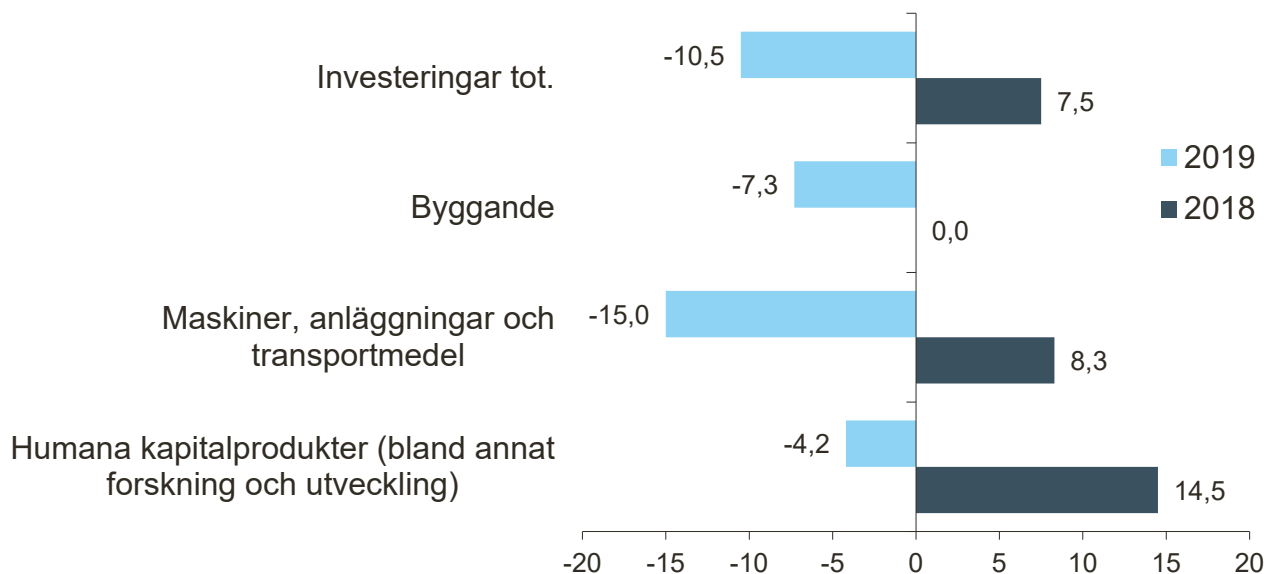

Handeln är en av de största investerarna inom näringslivet – I efterdyningarna av corona framflyttas många företags investeringsplaner

- Handeln har år efter år varit en av företagssektorns största investerare och den satsar avsevärt på bland annat forskning och utveckling.
- Handelns investeringar avspeglar sig även på andra branschers sysselsättning, investeringar och omsättning.
- I och med att den internationella konkurrensen och handelns digitalisering förstärktes på 2010-talet ökade den finländska handeln märkbart sina investeringar i anslutning till forskning och utveckling. År 2014 var investeringarna i humana kapitalprodukter redan 78 procent större än 2010.
- Efter detta har investeringarna i humana kapitalprodukter sjunkit, vilket inte är önskvärt med tanke på handelns internationella konkurrenskraft.
- Coronakrisen rubbade avsevärt lönsamheten och investeringsmöjligheterna för många företag inom handeln. Många företag skjuter nu upp sina investeringar och investeringsplaner, vilket speciellt försvagar produktiviteten inom fackhandeln och de inhemska företagens internationella konkurrensställning.
- Om COVID-19 på nytt sprids i Finland och Europa i slutet av året minskar handelns investeringar och skjuts ytterligare fram, vilket i sin tur försvagar utsikterna för andra branscher, såsom byggnadsindustrin.

Handelns investeringar sjönk förra året – I efterdyningarna av corona framflyttas många företags investeringar

Bruttoinvestering av fast kapital, årsändring av volymen 2018 och 2019, %

Källa: Nationalekonomiska enhetens bokföring, Statistikcentralen.

Handeln skapar tillväxt genom att investera i Finland

Bruttoinvesteringen av fast kapital som utgift tot., milj. euro 2018*

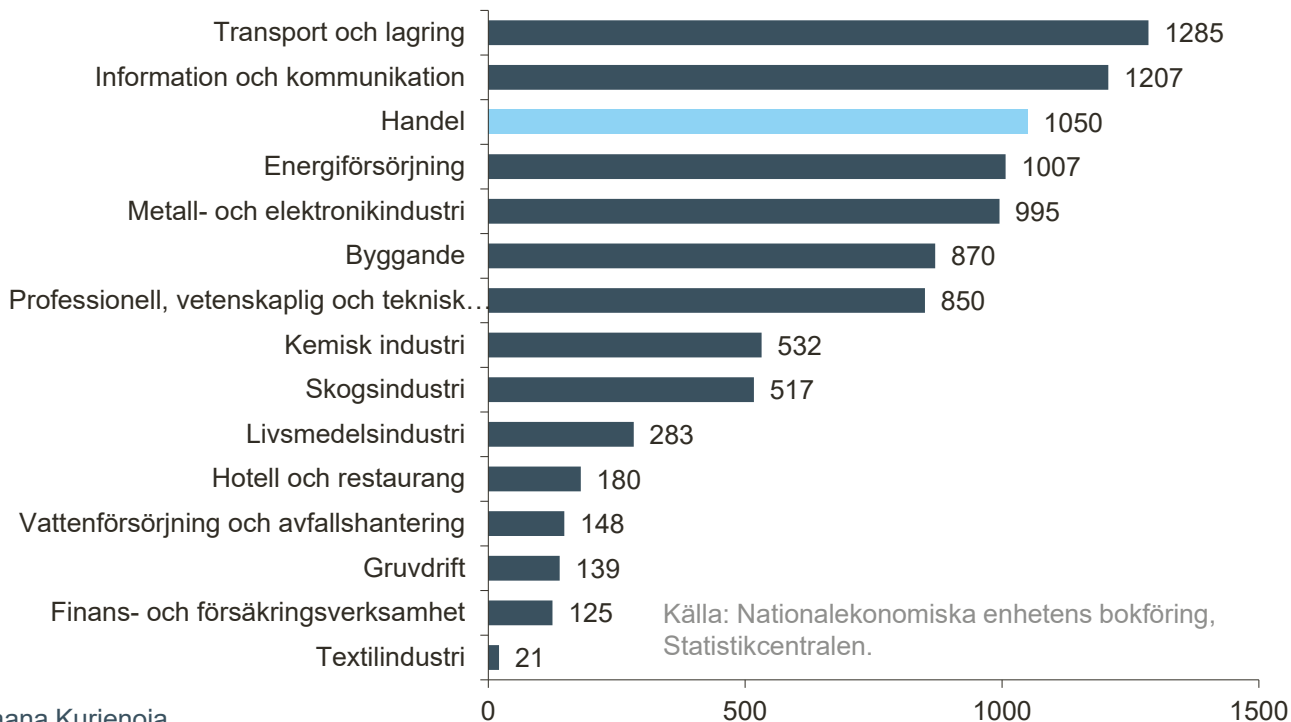
* Den tvåsiffriga nivåns branschvisa uppgifter i eurobelopp för år 2019 har inte publicerats ännu 20.7.2020

Handelns investeringar i maskiner och anläggningar är betydande

Bruttoinvesteringen av fast kapital, maskiner, anläggningar och transportmedel, milj. euro 2018*

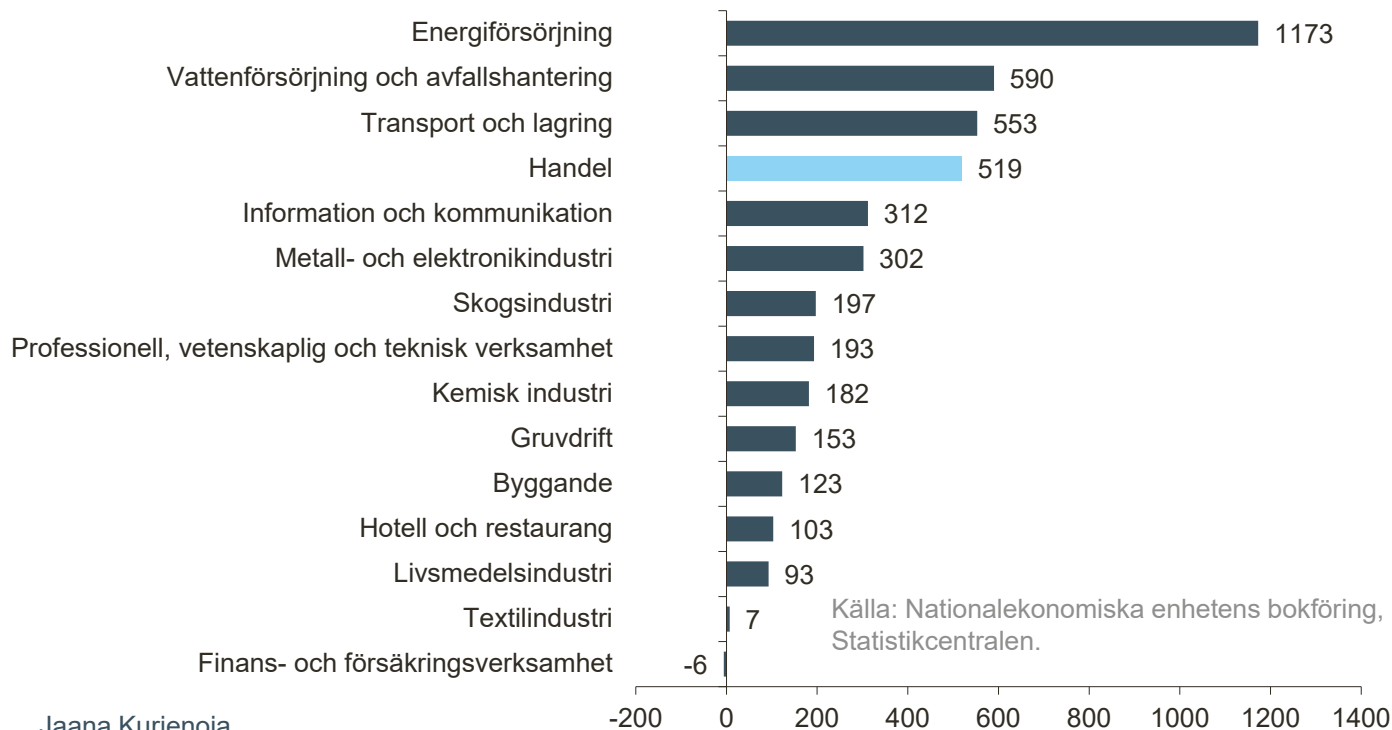
* Den tvåsiffriga nivåns branschvisa uppgifter i eurobelopp för år 2019 har inte publicerats ännu 20.7.2020

Handelns byggande skapar arbete i Finland

Bruttoinvesteringen av fast kapital, byggnader och konstruktioner, milj. euro 2018*

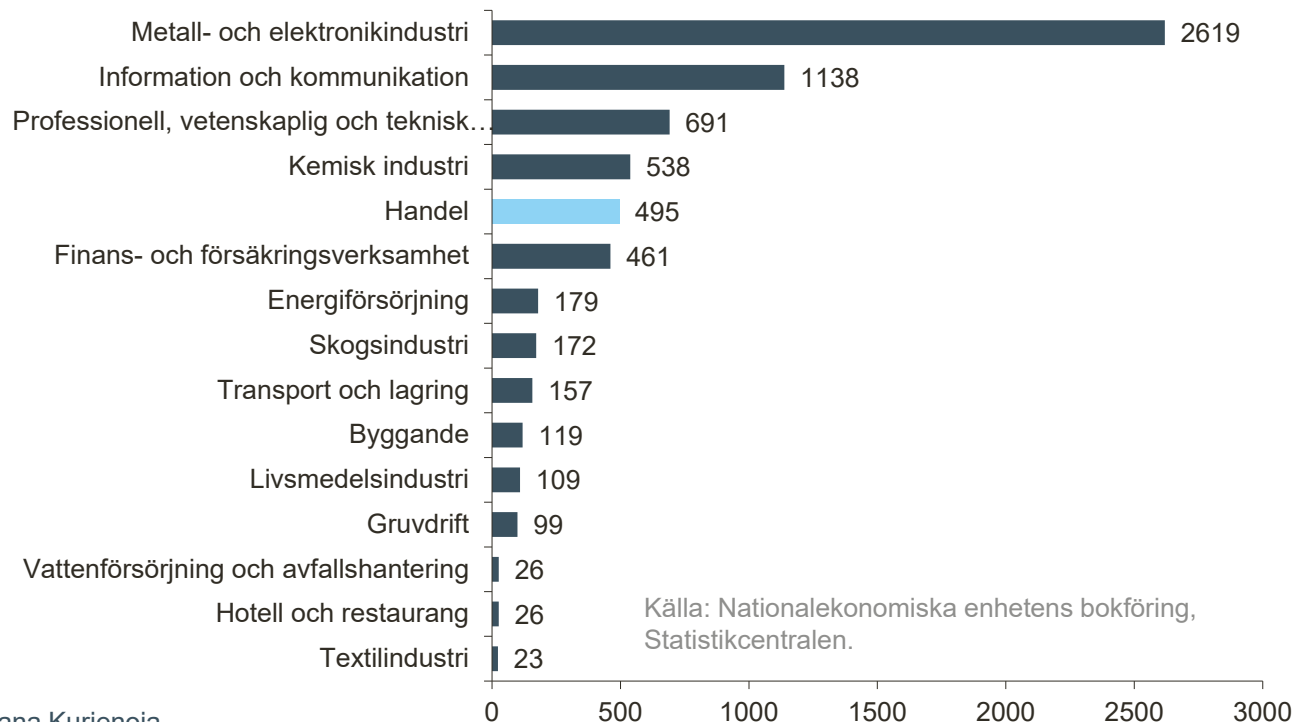
* Den tvåsiffriga nivåns branschvisa uppgifter i eurobelopp för år 2019 har inte publicerats ännu 20.7.2020

Handelns investeringar i forskning och utveckling är betydande

Bruttoinvesteringen av fast kapital, humana kapitalprodukter, milj. euro 2018*

* Den tvåsiffriga nivåns branschvisa uppgifter i eurobelopp för år 2019 har inte publicerats ännu 20.7.2020

Omsättning och sysselsättning inom detaljhandeln 2020–2022

Handelns utsikter – bakgrund

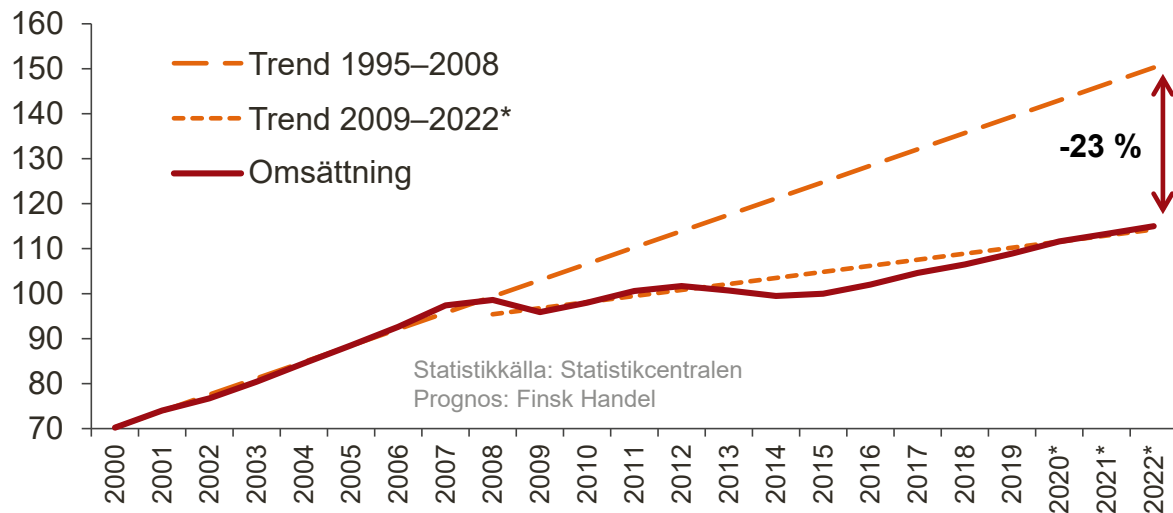
- Detta år reduceras ekonomin med cirka 7 procent. Under de två följande åren ökar tillväxttakten, nästa år till drygt tre procent och följande år till ett par procent.
- Även om den privata konsumtionen börjar återhämta sig under sommaren och hösten minskar den klart på årsnivå, cirka fem procent.
 - Den privata konsumtionens återhämtning stöds av att de sysselsattas och pensionärshushållens köpkraft ökar.
 - Den privata konsumtionen skadas av den fortsatta osäkerheten och privathushållens växande sparande.
 - Det minskade antalet sysselsatta bromsar upp köpkraftens tillväxt på samhällsekonomisk nivå. Antalet sysselsatta minskar både i år och nästa år.
 - Den växande arbetslösheten ökar sparandet, vilket minskar privathushållens konsumtion.
- Även om det har varit en tillväxt i husbyggnadsvolymen i början av året kommer bostadsbyggandet att minska i år och nästa år. Många företag skjuter upp sina byggnadsinvesteringar, vilket i slutet av året och nästa år kommer att inverka på partihandelns verksamhet som betjänar byggandet.
- Även företagen inom handeln har flyttat fram eller annullerat sina investeringar, men digitaliseringen har man särskilt strävat efter att fortsätta med.
- Såväl nedgången i exporten och importen detta år som den långsamma återhämtningen för de globala investeringarna avspeglar sig i partihandelns verksamhetsomgivning och omsättning.
- Vårens tidvisa leveranssvårigheter för handeln har i hög grad avhjälpats, även för Asiens del.
- Den privata konsumtionen och tjänsterna drar nu upp ekonomin ur lågkonjunkturen.

Handelns utsikter – bakgrund

- I prognosen har man inte gjort antaganden om några andra skatte- och avgiftsbeslut än de som redan meddelats.
- Prognosen innehåller inte heller antaganden om en eventuell andra våg av coronaviruset.
 - I prognosen antar man att viruset avtar under detta år.
- Tillväxten i år och de närmaste åren är förknippad med risker för nedgång.
 - Risker för nedgång medför bland annat Brexitrelaterade problem, problemen i banksektorn inom euroområdet, att den protektionistiska ekonomiska politiken sprids och eskalerar till handelskrig samt att coronaviruset sprids och dess eventuella nya vågor.
 - En åldrande befolkning och urbaniseringen ändrar handelns strukturer.
 - Kostnader som beror på den åldrande befolkningen samt reformer inom den offentliga sektorn, som social- och hälsovårdsreformen, skapar press för att skärpa beskattningen, särskilt konsumtionsbeskattningen. Om detta besannas kommer det att tära på köpkraften och öka kostnaderna inom handeln.
 - Skuldsättningen som orsakas av skötseln av coronakrisen skapar även press bland annat för att skärpa beskattningen.
- Det kan också finnas positiva risker i tillväxten under innevarande och kommande år.
 - Ökningen i privatkonsumtion kan vara starkare än prognostiserat.
 - Återhämtningen från coronakrisen kan nu vara snabbare globalt sett än man förutsett, och då kan även Finlands ekonomiska tillväxt ske snabbare än man förutsett.

Corona bidrog till tillväxt för vissa branscher inom detaljhandeln och nedgång för vissa – takten minskar nästa år

Volymindex** för detaljhandelns omsättning

Omsättningens volym** ökar detta år cirka 2,5 procent och under de följande åren cirka 1,5 procent under förutsättning att ingen andra våg av coronaviruset kommer.

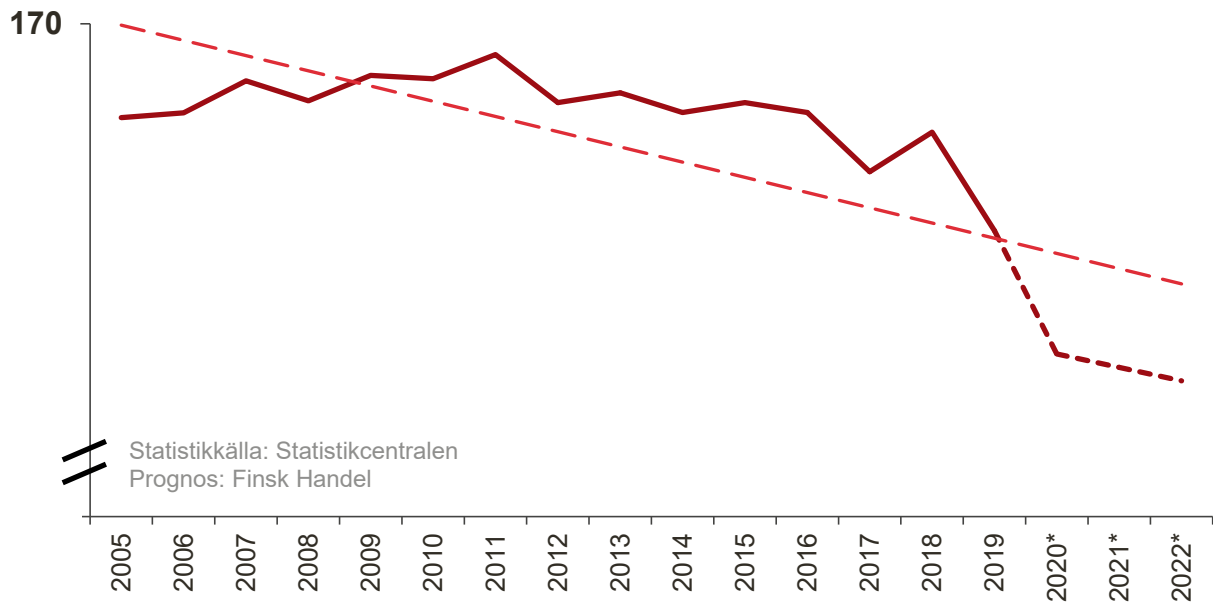
* Enligt konsumentprisindexets viktstruktur för år 2017 består drygt 40 procent av den privata konsumtionen av detaljhandelsvaror. Största delen av den privata konsumtionen styrs också annanstans än till detaljhandeln, bland annat till boende och trafik.

** Omsättningen korrigerad med prisfluktuationer.

Antalet sysselsatta inom detaljhandeln minskade förra året med 10 000, detta år försvinner ännu fler arbetsplatser

Sysselsatta inom detaljhandeln*, 1 000 personer

* Löntagare, företagare och familjemedlemmar som arbetar i företaget

Statistikkälla: Statistikcentralen
Prognos: Finsk Handel

Den inhemska och utländska konkurrensen samt effektiviseringen av verksamheten märks på den fallande sysselsättningstrenden inom detaljhandeln. Antalet sysselsatta inom detaljhandeln minskar med över 8 procent i år och kommer inte att öka de följande två åren.

Vad händer om en ny våg av coronaviruset slår till på hösten?

- Ovan presenterade prognos baserar sig på antagandet att COVID-19 avtar i Finland och Europa i slutet av året, och att vi nästa år har återgått nästan till det normala (t.ex. vaccin kan tas i bruk i början av nästa år).
- Om en andra våg av viruset ändå sprider sig och förstärks i Finland och Europa kommer verkningarna på den finländska handeln att vara svåra.
 - En del av permitteringarna inom industrin och servicen ändras till arbetslöshet och arbetslösheten blir strukturell. Detta ökar osäkerheten, minskar köpkraften och privathushållens konsumtion.
 - Antalet företag inom servicebranscherna sjunker dramatiskt och deras arbetsplatser, kompetens och investeringar förloras för flera år.
 - Konkurer inom särskilt bruksvaru- och fackhandeln kommer att öka och internationella stora kedjor och digitala affärer tar över marknaderna.
- Användningen av restauranger, nöjes- och kulturtjänster, idrottstjänster och andra personliga tjänster minskar, hemmavistelsen ökar och konsumtionen av produkter i anslutning till det, som dagligvaror, ökar. Tillväxteffekten är ändå inte lika stor som tidigare.
- Sammantaget skulle en utdragen coronakris minska tillväxten inom detaljhandeln nästa år och försnabba förlusten av arbetsplatser.
 - Detaljhandelns omsättningsvolym skulle öka endast en procent detta år i stället för 2,5 procent enligt den tidigare prognosen. Nästa år skulle detaljhandelns omsättningsvolym minska.
 - Förlusten av arbetsplatser skulle ske snabbare inom detaljhandeln. Förra året försvann 10 000 arbetsplatser från branschen och enligt prognosen ovan ska antalet sysselsatta detta år minska ytterligare med 13 000–14 000, varefter minskningen i arbetsplatser kunde accelerera till så många som 20 000.

Mer information:

Jaana Kurjenoja

chefsekonom

Finsk Handel

jaana.kurjenoja@kauppa.fi

tfn 040 820 5378

